



מזל התאחדותנו



יוצא לאור

ע"י התאחדות אברכים חסידי סאטמאר

בנשיאות כ"ק מרן רבינו הגדול שליט"א

בני ברק - אלעד

כ"ב שבט תש"ע

יתרו

שנה י"ד גליון תרמ"ז

תוכן העניינים

לקח טוב	עמוד ג'
קול תפילה	עמוד ה'
שבת בשבתו	עמוד ז'
דבש תמרים	עמוד ט'
בשפתי צדיקים	עמוד י"א
פרפראות להכמה	עמוד י"ג
ודרשת וחקרת	עמוד ט"ו
פניני התורה	עמוד י"ט
חוקים להורות	עמוד כ"א
הילולא דצדיקא	עמוד כ"ג
דבר בעתו	עמוד כ"ז
משולחן מלכים	עמוד כ"ח
דברות קודש	עמוד כ"ז

די היסטאריע

אברהם די היסטאריע פון קופת רבי מאיר בעל הנס



עמוד ל"ז

והייתם לי סגולה מכל העמים

בשדה גדולה ורחבת ידיים עומד לו בעל הבית להשגיח ולראות איך פועלים עובדים מלאים מרץ בחפירות בורות שיחין שהתמשך מהנהר הגדול לתוככי שדהו אשר בהם יוכלו המים להשקות את השדה ולהוציא פריה בעתו.

וכך מדי שנה בשנה האדם יורד לתוך שדהו ורואה כי כל הבארות אשר הפרו פועליו נסתמו מרוב הגשם שירדו בימות החורף, וכאשר ימי האביב הגיע שוב מתחיל הוא בעבודת החפירה כדי לתקן ולהסיר את כל המכשולים שעלול להפריע להמים לזרום לתוך השדה.

והיה ביום הנחילו את בניו לפני מותו גילה להם שבתוך הבורות המוליכות את המים לשדהו טמון אוצר גדול, הבנים לא הצליחו להוציא ממנו פרטים נוספים על מקומו המדויק של האוצר וכך הוא מת.

לאחר שתמו שבעת ימי האבלות החלו הבנים לחפור לאורך שקתות המים, אך לא מצאו מאומה, הם חפרו בור אחרי בור ולצערם כל חפירותיהם לא העלו דבר, לאחר שכל מאמציהם עלו בתוהו נתיאשו מלהמשיך בחפירה, וזרעו את השדה כשלבם מלא עגמת נפש על האוצר שלא נמצא.

והנה כאשר הגיע זמן הקציר הוברר להם שהשדה הצמיחה תבואה רבה ביותר וברכה גדולה נשלחה באסמיהם, והסיבה לכך הוא שע"י רוב החפירות שלהם בעת חיפושם אחר האוצר הוכילו מים רבים מהנהר ומים אלו הרוו את האדמה ואת הצמחים, או אז הבינו את כוונת אביהם, שעצם החפירה היא האוצר שאליו התכוון אביהם בצוואתו.

והנמשל מובן שהקב"ה היה יכול לתת לנו במעמד הנבחר דינים וחוקים שיסבירו לנו כיצד לחיות ולקיים מצוות ותו לא, אולם באהבתו אותנו לא הסתפק בכך אלא נתן לנו תורה עמוקה רחבה ונפלאה אשר בתוכה גנוז אוצר בלום שאנו מתענגים על לימודה ונהנים לחדש בה חידושי תורה רבים, ואם תחפשנה ככסף וכמטמונים בתקשנה אז תבין יראת ה' שעצם החיפוש והיגיעה בתורה היא האוצר הגדול שמעשרת את בעליה.

ובזה יובן מאמר ההגדה "אילו קרבנו לפני ה' סיני ולא נתן לנו את התורה דיינו" היינו שאילו קרבנו הקב"ה לפני ה' סיני ונתן לנו את הדינים בקצרה דיינו, אולם טובה כפולה ומכופלת עשה לנו השי"ת בתיתו לנו את תורתו תורת אמת, אשר נוכל לחפור בה ולראות פרי ברכה במעשי ידינו וזהו היכול הגדול היוצא לאור בעקבות עמלינו בלימוד התורה, אשר לאוצר הזה התכוון הקב"ה באומרו והייתם לי סגולה מכל העמים, שהרי להם לא רצה הקב"ה ליתן אוצר זה אלא חוקים ומשפטים בלבד.

להנחת מודעות, ברכות מזל טוב,

הנצחת שם, לעילוי נשמת

ולכל שאר עניני המערכת

הארות והערות וכדו'

אפשר לפנות

להר"ר אלטער אשר אנטשיל

אילאוויטש הי"ו

011-972-527648437

היו נמונים לדינער הראשונה לטובת מולל "עצי חיים" ד'סאטמאר בני ברק צדקת רבי מאיר בעל הנס

שתתקיים אי"ה מוצש"ק פרשת תרומה הבעל"ט, פרטים יבואו

היו נכונים!

דינער דראשונה זומעמד

החזקת היסודות

ע"י כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א



כולל עצי חיים

צדקת רבי מאיר בעל הנס

לטובת אנ"ש עניי ארץ ישראל על טהרת הקודש

שותקיים א"ה מוצש"ק פר' תרומה הבעל"ט

באולם אימפיריעל

718.710.4966 דער גראפיסט

לקח טוב

ליקוטים יקרים, מפי סופרים וספרים, ע"ד מוסר והסידות נאמרים

וירא העם וינעו ויעמדו מרחק, אם מנענע את עצמו בשביל וירא העם, זה סימן ויעמדו מרחק, היינו שהוא רחוק מהש"ת.
(בעל שם טוב)

☆

ויתיצבו בתחתית החר, בגמ' שכפה עליהם הר כגיגית וכו', שמעתי מפי מורי [הבעש"ט] ולחה ע"ה, לכך כפה הקב"ה על ישראל הר כגיגית, ללמד שגם שאינו חושק לעזרה ועבודת ה', מכל מקום אינו בן חורין ליבטל, רק עשה בע"כ, וידמה כמו שכופין אותו לעשות בע"כ, והוא דרך טוב לאיש ישראל לזימן הקטנות, שלא יבטל התמדי מנעם לזמרו ועבודת הש"ת, גם שאינו חושק, מ"מ עושה מעשה. (בן פורת יוסף)

☆

וידבר אלוקים את כל הדברים האלה לאמר, דהנה ע"י התורה אדם בא לידי דביקות, וזהו את כל הדברים לאמר אנכי ה', הוא הדבקות והאמת.
(נועם אלימלך)

☆

וידבר אלוקים את כל הדברים האלה לאמר, פירש"י לאמר מלמד שהיו עונים על הן הן ועל לאו לאו, לרמוז שלפני שמקיימים המצוות צריכים ללמוד לדעת איך לקיים, הן במצות עשה והן במצות לא תעשה, וזהו את כל הדברים האלה לאמר, שילמוד הדינים וההלכות של כל המצוות, וידע לומר על הן הן ועל לאו לאו.
(הר"ח מרדכי מבעלזא ז"ע)

☆

לא תחמוד בית רעך, נודע מו"ל זכה נוסח חלקו וחלק חבירו בג"ע, ואפשר זה רמזה התורה, לא תחמוד בית הנצחי של רעך, ר"ל שלא להוכיחו בכדי שתמול חלקו בג"ע, תחמוד אותו, וא"ת שקאי על בית גשמי, לז"א אני מזהירך, לא תחמוד וכו' כל אשר לרעך הוא כלל ולמה יצא בית מן הכלל, אלא ללמד על הכלל ישראל יצא, ולהוכיח איש את אחיו, עוד יקבל ממנו, ולא יחמוד ביתו רק לקבל שבו איש תחתיו.
(אור פני משה)

☆

לא תעשוק אתי אלהי כסף וכו', אלהי כסף היינו אובדן והתלהבות יותר מכפי מעמדם, כי אין הברותא כלפי שמיא, ואין הש"ת אוהב את האדם רק אם האמת אתו, ואולי זהב, היינו יראה יותר מכפי מעמדו, ורק מוכח אומה תעשה לו, היינו פשטיות כמו שבלבבך, בכל מקום אשר אכיר מלשון ביור, בכל מקום שאברך שדותה התהלת המצוה שלך, כלל לשם שמים, אז תיפך אשלה לך ברכה וברכתך. (מחלוקה)

תורה"ק שעלה לרצון לפני אדון כל, והנה מדבר סיני, רומז לתורה ששם ניתנה התורה, ויסעו מרפידים, רומז לתשובה, ששם אמרו ישראל חיש ה' בקרבנו אם אין, וז"ש כיום הזה באו מדבר סיני, שהוא פד התורה בג"ל, ויסעו מרפידים, הוא התשובה, ור"ל שע"י התורה שלומד קודם וכול לעשות תשובה, ואח"כ יובאו מדבר סיני, ר"ל וכל ללמוד תורה לשמה שיהיה לרצון. (אמרי יוסף)

☆

ויהן שם ישראל נגר החר, ברש"י כאיש אחד בלב אחד, והיינו שהאחדות הכנה לקבלת התורה.

☆

ואשא אתכם על כנפי נשרים וכו', נמשלו ישראל ליונה, ונמשלו לנשר שיש בו כל המינים של עוף מוא, לרמוז למה שאמר ר' מאיר, בין כך ובין כך אתם קרויים בנים.

(חתם סופר)

☆

ועתה אם שמוע תשמעו בקולי וכו', פי' שתעשו המצוות עם כ"כ הרבה שמחה ותענוג, והייתם לי סגולה מכל העמים, זה יהיה לכם חביב יותר, מכל תענוגי ותאוות העמים.

(תורת אבות)

☆

ויהי קולות וברקים, ברקם נראים לרגע ומיד נעלמים וזה היה לפני קבלת התורה, אולם אחר קבלת התורה בתיב, וכל העם רואים את הקולות ואת הלפידים, לפי זה אור המתקיים ואינו נעלם, אור התורה.

☆

ויאמר משה אל העם אל תיראו וכו' כי לבעבור נסות אתכם וכו', דאיתא בגמ' לא נבראו רעמים אלא לפשט העקמנות שבלב, שנאמר באלקים עשה שירא מלפניו, והאדם שהוא בעל עבירה מפחד מן הרעמים, וזה לבעבור נסות אתכם, אם תפחדו הרי אתם בעלי עבירה, והאלקים עשה שירא מלפניו ולא מפני הרעמים

(אמרי פנחס)

☆

היו נכונים לשלשת ימים אל תגשו אל אשה, דאדם העובד את ה' ע"מ לקבל פרס הריהו במדרגת אשה בחי' מקבל, ומי שעובד את ה' שלא ע"מ לקבל פרס, הריהו במדרגת איש בחינת משפיע, וזהו אל תגשו אל אשה, אל תהיו במדרגות אשה לעבוד את ה' ע"מ לקבל פרס, אלא הו כעבדים המשמשים את הרב שלא ע"מ לקבל פרס.
(עבודת ישראל)

וישמע יתרו ברש"י מה שמועה שמע ובא, כי איתא בספח"ק דאף דיש ספרים קדושים רבים ללמוד בהם דרכים לעבודת הש"ת, אכ"ז צריכים לטעום לצדיק הדור, כי בהספח"ק בחי' שמועה, והנמקה הוא שרואה חסידותו ופרישתו בקדושה וטהרה, וזה ממש תורה, וזהו כוונת רש"י מה שמע ובא, פי' למה בא ולא למד התורה בבין, אך כאשר שמע קריאת ים סוף ומלחמת עמלק, שבקרו"ם בתיב שמעו עמים ורגונו, ואח"כ הלך עמלק ללחום עם ישראל והאיד לא פחד לבו, אלא רק מחמת שלא ראה רק ששמע, דאינו דומה שמועה לראיה, ע"כ כאשר שמע יתרו קרינו"ם ואח"כ מלחמת עמלק ולא פחד לבו, הוא מן הסתם מחמת שלא ראה, ע"כ בא אל המדבר. (דברי יחזקאל)

☆

וישמע יתרו כהן מדין חתן משה, התורה רמזה לנו דיכול האדם להפוך עצמו מודפך להופך, דמתחלה דהו כהן מדין, ואח"כ נעשה חתן משה, וגם כי הוציא ה' את ישראל ממצרים, דהיינו שיכול כל אחד לעשות מה שלבו חפץ והבחירה דוא חפשיה, ולכן בא הוא למדבר ללמוד תורה.
(אך פני מנחם)

☆

כי בדבר אשר דוד, דבר מרמוז על המלכות כמו דבר אחד לדור, ורצ"ל ע"י שקבלו עול מלכותו יתברך, על ידי זה, אשר דוד עליהם, ולכן חמים הודונים, וכל הדינים על הרשעים יחול, ועליו כל טוב אמן ביחוד.

☆

עתה שמע בקולי איעצך ויהי אלקים עמך, לפי שראה יתרו גדולתו והכמתו של משה רבינו ע"ה, דהו קשה בעיניו לתן לו עצה, דאין שיק שיתן הקטן עצה לגדול, ע"כ תיפך שאמר לו שמע וכו', אמר ויהי אלקים עמך, פי' ע"ד שאור"ל על נעשה אדם, הכתוב מלמד דרך ארץ ומדת ענוה שיהא הגדול נמלך בקטן אנ"פ שאינו צריך, וזה שאמר אל קשה בעיניך שאני מייצ"ן אותך, אנ"פ שאתה גדול ממני בהכמה ואינך צריך לעצת, כי גם אלקים נמלך במלאכים וזה שאמר ויהי אלקים עמך. (בת עין)

☆

ויסעו מרפידים וכו', שנודע מספח"ק כי אי אפשר לעשות תשובה באמת אם לא ע"י לימוד התורה, אומנם אי אפשר ללמוד תורה לשמה, אם אינו עושה תשובה מקדם, כמעט נירוי לכם ניר ואל תורעו אל קוצים, והתקנה לה שקודם ללמוד תורה, ואף שהלימוד הזה אינו עולה לרצון, מכל מקום על ידי זה יוכל לעשות תשובה באמת, ואח"כ כשיעשה תשובה יוכל ללמוד

די מעלות פון



ליל חמשה עשר

1

כאטש כאטש כאטש...

טייל פון די קריטיש וויכטיגע חסד-פראיעקטן
קען מען דערווייל נישט אויפהאלטן
צוליב מאנגל אין געלט

און אויך ביי די "כולל אברכים" האט מען שוין

**ליידער נישט
באצאלט עטליכע
חדשים**

"איין זאך זיך מ'ווייסט
באהאלטן א תורה... אז מ'ווייסט
אז אלע האבן זיי געטון
און קען נישט זיין
אוינקויפן אין גראסערי,
מ'קען נישט געבן צו אים
פאר די קינדער. און
ברעכט מ'אן אלעס..."

ב"ק פון רבינו הגדול שליט"א
אזל מנצחית השטות לטובת "צדקה רבי מאיר בעל הנס"
מ"ז שבת שנת תשס"ו לפ"ק - ביהמ"ד הגדול בויליאמסבורג י"א

דאך דאך דאך...
קומענדיגע וואך א"ה



ל מ ע מ ד

כ ו ל נ ו

דינער הראשונה

ומעמד "החזקת היסודות" ע"י כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א - מוצש"ק תרומה - וויליאמסבורג יצ"ו

קול תפילה

אמרות קודש בענייני תפילה נאמרים על פרשת השבוע ערובים וסדרים

בשעת התפילה ירגיש כעני בפתח המבקש מתנת חנם

ולא תעלה במעלות על מזבחי אשר לא תגלה ערוותך עליו, דהכלל האדם העובד השר"ת ב"ה צריך להחזיק עצמו כאין, כאילו אין בו שום מעלה רק הוא כרש וריק, ויבקש השר"ת על כל חכמה ובינה דעת, ובני חיי ומוזני והכל מאתו ית', ואם כבר נתן לו השר"ת מזה הטובות דבר מה, אעפ"כ יבקש רחמים כי אין בטוח בטובות השר"ת שישאר אצלו והכל הוא מאת ה', ואף אם כבר למד תורה הרבה, ועשה מצוות הרבה, יודה וישבח להשר"ת, אשר זכה ועזרו לכל זה, ויבקש עוד מהשר"ת שיעזרו ללמוד תורה, ולעשות ולקיים מצוות ולא יחזיק שום טובה, כמאמרם חז"ל אם למדת תורה הרבה אל תחזיק טובה לעצמך, ולא יבקש מהשר"ת בחזקה ח"ו כאילו מגיע לו שיעשה לו בקשתו בעבור זכויותיו, כי בזה ח"ו מעורר קטרוגים עליו המזכירים עוונותיו, וזהו דברי חז"ל שלשה דברים מזכירין עוונותיו של אדם ואחד מהם עיון תפילה, רק יבקש כעני בפתח, ויבקש מתנת חנם וזהו לא תעלה במעלות על מזבחי ר"ל שלא תעלה בעבודתך לפני השר"ת עם שום מעלה, רק כעני בפתח המבקש מתנת חנם, וזהו שאמר לא תגלה ערוותך עליו ר"ל אם תעלה בעבודתך עם שום מעלה ותחשוב שמגיע לך על ידי זה יהיו מכירין עוונותיך, ותגלה ח"ו ערוותך למעלה, כי זהו עיון תפלה רק יבקש מתנת חנם, כנ"ל.

(אורם למים)

האדם נכרא רק ללמוד ולהתפלל

היה אתה לעם מול האלקים וגו'. הרה"ק ר' זוסיא זי"ע, הלך פעם אחת ברחוב, וראה נער אחד הולך עם ספריו להחדר דבי רב וקרא אותו, ושאל לו: למה לך לילך להחדר, מה תועלת יהיה בהילכתך זה, הלא יותר טוב שתלך לשחוק עם נערים ותבלה העת בתענוגים, ולמה לך ללמוד אצל רבך, ורבך זה נושג אותך שתוכל השיעור גמרא, ומה יהיה לך מהגמרא הזאת. כשמוע זאת הנער הלך, גער עליו בקולו: הוי זקן שוטה הכי זהו תכלית הבריאה, וכי בשביל זה נבראת, לבל ללמוד ולא להתפלל רק לשחוק עם הנערים ולבלות העת בדברי שטות, וגער עליו בנופיה, וירץ מהר ממנו אל החדר. ומיד אמר הרה"ק הנ"ל: רבונו של עולם, ראה נא גדולת וקדושת היהודים, איך שעוד מנעוריהם מבינים שנבראו רק ללמוד ולהתפלל ולעשות רצונך. וזה פירוש הפסוק היה אתה לעם מול האלקים, רצה לומר דיתרו אמר למשה רבינו ע"ה, היה אתה לעם כנגד אלקים, דתנסה לומר להם במכוון דלא יקיימו ציווי הקדוש ברוך הוא, ותראה איך שלא ירצו בזה, רק לקיים רצון קונם, ובוזה תוכל אתה להמליץ עבורם לפני הקדוש ברוך הוא, שבאמת צריכים להוושע בכל טוב, כי הלא עושים בכל כוחם רצון קונם, וזה והבאת אתה את הדברים, רצה לומר את הדברים האלה, אל האלקים.

(אמרות טעורות)

עבודת ה' בהתלהבות

וכל העם רואים את הקולות ואת הלפידים, כל אחד ואחד מסוגל לראות ולהשיג את האור הגנוז שהתורה באמצעות הקולות של תורה ותפילה את הקולות אך תנאי אחד בדבר ואת הלפידים שלימוד התורה שלו ותפילותיו יהיו בהתלהבות.

(מולדות ימח)

ומאן דמשתעי כבי כנישתא במילין דחול, ווי ליה דאחזי פרודא, ווי ליה דגרע מהימנותא, ווי ל' דלית ל' חולקא כאלהא דישראל, דאחזי דהא לית (ליה) אלהא ולא אשתכח תמן, (ולית ליה חולקא ביה) ולא דחיל מיניה, ואנהג קלנא בתקונא עלאה דלעילא.

לשון הזה"ק פ' תרומה דף ק"א ע"ב

ביאור דברי הזה"ק

חדשים מקרוב באו לדבר שיחת חולין בבית הכנסת, וזה ידוע לכל איש ישרא' איסור הגדול בזה, ז"ל ספר הזהר מאן דמשתעי כבי כנישתא ווי ל' דאחזי פרודא, ווי ליה דגרע מהימנותא, ווי ל' דלית ל' חולקא כאלהא דישראל, דאחזי דהא לית (ליה) אלהא ולא אשתכח תמן, וכו', זכר ג' דברים,

האחד שמראה פירוד שאין נפשו דבוקה כאלקי ישרא', שהרי הפסיק רוחו ונפשו ממנו, מלבד הפירוד והקיצוץ שגורם למעלה,

הב' דגרע מהימנותא, ואפשר שרצה לומר שע"י הדברים בטלים אין עונה אמן, שאין משים על לבו סוף הברכות, ואף אם שומע סוף הברכה, סוף סוף על מה עונה אמן, ובחזרת השר"ן התפילה אז אם אין עשרה השומעים הברכה ועונים אמן הוי ברכה לבטלה, ושכר על עניית אמן גדול בלי שיעור, פתחו שערים ויבא גוי צדיק שומר אמונים, זהו דגרע מהימנותא,

הג' דלית ליה חולקא כאלהא דישראל, דאחזי דלית ליה אלהא ולא אשתכח תמן, כי מי יחשוב שעומד לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה ובפעון קדשו, ולא יבוש מלדבר דברים בטלים, אם אמרנו נפנה על כך אנשים מיוחדים ולקנוס זה דבר זר, אם אין דאת שמים גדולה מיראת קנס, וכו'.

דרשות מהר"ם שי"ף פרשת ואתחנן הובא בספר מורא מקדש להרה"ק רב ייבי זי"ע

רבי מאיר כעליט ישועות!

איך לזכור?

אותות ומופתים אין זכות פון החזקת צדקת רבי מאיר בעל הנס כולל עצי חיים

#3

ב"ה

אלט עסקן לטובת דעם הייליגן כולל "עצי חיים" אין בני ברק קומט מיר כסדר אויס עוסק צו זיין מיט פארשידענע פעולות צו שאפן געלט פאר די הייליגע צדקה פון "צדקת רבי מאיר בעל הנס". א גאנץ יאר טוה אויך פארן כולל, אבער פארשטייט זיך אז אין די צייט ווען עס ווערט דורכגעפירט די אקציע דא אין בארא פארק, בין איך מער מעטיג, פרובירענדיג אויפצוטרייבן וואס מער צווישן אונז און פון אנדערע אידן.

וואס "תשס"ט" האט געמיינט פאר כלל ישראל דארף איך נישט קיינעם דערציילן. ס'איז ליידער געווען גאר א שווער יאר, א יאר ווען די אפגעשוואכטע נעקענאמיע איז נאך פיל מער אפגעשוואכט געווארן, און גרויסע עשירים האבן ביזנעס וכלא יודעים זיך פלוצים געטראפן אויף די רשימה פון נצרכים ל"ג.

ווי פארשטענדליך זענען די מוסדות התורה געווען די ערשטע וואס האבן דאס גוט געשפירט, און "כולל עצי חיים" איז נישט געווען קיין אויסנאם. זייענדיג שוין עטליכע יאר אינוואלווד אין די אקציעס לטובת הכולל, האב איך ליידער געזען דעם שרפע רעדוקציע אין די געשאפענע סכומים. אידן וואס האבן אלע יארן אונז געשאנקן גרויסע סכומים, האבן איצט אויך "געוואלט" געבן דעם זעלבן אדער אפילו א גרעסערן סכום, אבער זיי האבן פשוט נישט געקענט. עס האט גערופן ביים הארץ צו הערן דעם שווערן מצב צו וועלכע היימישע אידן האבן זיך ל"ג דערקייקעלט.

און אזוי שפירענדיג דעם שווערן מצב, האבן מיר זיך געטראפן ארויפגיין די טרעפן צו די דירה פון א היימישן נגיד, אנצוקלאפן אויף זיין טיר לטובת הכולל. וואמאל איך, ארויפגייענדיג האבן מיר זיך בכלל נישט געדאכטן אויף עפעס וואס איך-וואס. מיר האבן ביז היינט פון דעם איד נאך קיינמאל נישט באקומען געלט, און מיר האבן געטראכט אז "דערליגן" וועלן מיר זיכער נישט.

מיר קומען אריין, דער איד נעמט אונז אויף גאנץ פריינטליך, און מיר הייבן אן אים פארצולייגן אונזער צוועק, דער הייליגער כולל, די אריבער הונדערט לומדים, די פארשידענע פעולות פון "צדקת רבי מאיר בעל הנס" לטובת אונז און נאך.

ענדט מדרבנים, און דער איד שטעלט אונז אפ. ער לאזט אונז נישט ווייטער צום ווארט קומען. דאס ווארט "צדקת רבי מאיר בעל הנס" האט אים עפעס געכאפט אין פינטל. ער פרעגט אונז איבער זיכער צו מאכן אז ער האט גוט געהערט "וואס? פאר ענק קען מען געבן רבי מאיר בעל הנס געלט?" זאגן מיר קלאר "אי".

"הונדערט פראצענט זיכער אז יא?" "לאזט נישט דער איד נאך, און מיר ענטפערן אים "קלאר אז יא".

דער איד איז שטיל געבליבן א מינוט און דאן, צו אונזער שאק און וואונדער ברעכט ער אויס אים די היסטערישן געוויין, און הייבט אונז אן צו דערציילן וואס ער מאכט ליידער מיט. ער האט א וואוילן בחר וואס איז שוין לאנג אריבער די "עשרים שנה" און ער ווייסט נישט וואס עס גייט פאר, וויפיל ער האט שוין פרובירט גייט אים נישט קיין שידוך. שידוכים וואס האבן אויסגעקוקט אזוי צוגעפאסט און אזוי צוגעגלייך, זענען אן קיין געהעריגע סיבה אפגעזאגט געווארן, און ער ווייסט נישט וואס צו טון. פונקט איצט - דערציילט אונז דער איד מיט ווייטאג - האט א שדכן ווייטער מיט געקאטלט איבערגעבן, אז א שידוך וואס האט אויסגעקוקט אז עס גייט אין א גאנץ גוטן ריכטונג, וועט אבער צום סוף נישט ווערן, פארוואס? איך ווייס אויך נישט.

"זענענדיג אז עס רירט זיך נישט - זאגט אונז דער איד - האב איך מיר גענומען דעם אור-אלטן מיטל "רבי מאיר בעל הנס". כ'האב נארוואס צוגעזאגט א סכום פון \$5,000 פאר רבי מאיר בעל הנס, און איך געהאלפן צו ווערן אין זכות פון די הייליגע צדקה.

"אויב איך זענט דא פאר רבי מאיר בעל הנס, אפשר קען איך אייך דאס געבן? - זאגט אונז דער איד. אויך וויל נאר זיין זיכער אז עסט זענט רבי מאיר בעל הנס.

מצידו האבן מיר שוין געזען די געוואלדיגע השגחה פרטית, ווי אזוי דער גרויסער כח פון "רבי מאיר בעל הנס" האט אונז געהאלפן, אנצוקומען צום ריכטיגן אדרעס אין די ריכטיגע מינוט... און ווי פארשטענדליך האבן מיר אים איבערגעזאגט די עטליכע דרשות פון כ"ק מרבינו הגה"ק שליט"א, וואס ער ברענגט כסדר ארויס, אז אדרבה, ס'איז גאר לכתחלה אז א"ש זאלן געבן די רבי מאיר בעל הנס געלט פאר אונזער כולל. מיר האבן אים אויך געציגט א תשובה להלכה וואס עס האט אפגעשריבן הגאון רבי שלמה זלמן אלמלאן "א חבר הבד"ץ בבית דינו פון הגאון האדיר בעל שבט הלוי שליט"א, אין וועלכע ער איז בכח תורתו מברר קלאר, אז "כולל עצי חיים" איז "צדקת רבי מאיר בעל הנס" למחרת מן המחרת.

זענענדיג דאס אלעס האט דער איד תיכף ארויסגענומען דעם געשריבענעם טשעק פון 5,000\$ און אונז דאס איבערגעגעבן בחפץ לב. מיר האבן אים ווארעם אנגעוואונטשן אז ער זאל שוין בקרוב אויפגעראכטן ווערן, מיט א זונג הוגן פאר זיין חשון'ן זון, און מיר האבן זיך ווארעם אפגעזעגענט.

די שטיגן אראפ פון זיין דירה איז זיך שוין געגאנגען פיל לייכטער ווי די שטיגן ארויף... פארמאגענדיג אן טאש אזא שיינע סומע אויף וואס מיר האבן זיך נישט געדאכט, און מיר האבן ווייטער ממשיך געווען ארומצוגיין נאך געלט פארן כולל.

עס גייט נישט דורך קיין צוויי שעה, און מיינן עטלפאן קלינגט. כ'האב געהאט איבערגעלאזט מיין נומער פאר דעם איד, מיט א בקשה אז ווי נאר עס איז דא ניינעס זאל ער מיך באלד קלינגן, און צו מיינן שרעק איז עס געווען דער נומער פון דעם איד. איך בין געווען זיכער אז אין די צוויי שעה האט אים שוין איינער אויפגעקלערט אז רבי מאיר בעל הנס איז דער פריוואטער אייגענטום פון געוויסע ארץ ישראל מוסדות, וואס נאר זיי האבן די רעכט צו געניסן פון די פריוואטליכע, דעריבער וויל ער אונז בשטף אז מיר זאלן אים צוריקגעבן דאס געלט...

קיין צוויי ברירות האב איך סיי ווי נישט געהאט. איך הייב אויף דעם עטלפאן, און איך ריש מיך שוין צו הערן די דערמאנטע ווערטער, אבער... צו מיינן וואונדער איז ער עפעס זייער אויפגעגלייגט. ער דערציילט אז בלויז א קורצע צייט ווי מיר האבן פארלאזט זיין שטוב, האט א שדכן געזען אנטאן אן א שידוך, וואס זעט אויס גאנץ פאסיג, און ער בעט אונז אז מיר זאלן ווייטער מתפלל זיין אז עס זאל זיך פירן צום גוטן.

ווי געווענליך האט זיך עס נאך געציגן עטליכע טעג, ביז... דער בחור איז בשטומ"צ א חתן געווארן מיט זיין באשערטע זוג.

יא, מיר זענען ביידע געהאלפן מיט א "גרויסע" ישועה. זאל הש"ת איך העלפן איד זאלט ווייטער זיין די ריכטיגע שלוחים מן השמים צוצושיקן פאסיגע ישועות פאר כלל ישראל בכל מקומות מושבותיהם.

ידיכם
י.י.
פה בארא פארק

דיינער
הראשונה

ומעמד החזקת היסודות

מוצש"ק תרומה

בעיר וויליאמסבורג



אמרות קודש בעניני שבת נאמרים על פרשת השבוע ערובים וסדרים

שבת בשבתו

בשבת זוכה למחילת כל העוונות

ועתה אם שמוע תשמעו בקולי. ועתה הוא תשובה, אם שמוע תשמעו ב"קולי ר"ת שב"ת, ור"ל שב"ת עם תשובה מכפר, כי תשובה בלא תולה ויסורין ממרקין ח"ו, ועם שבת מכפר בלא יסורין עי' בט"ז ריש הלכות שבת, וזוכה לתשובה עילאה היינו מדת הבינה, והבן. (רביד הזהב)

השבת צריכה שמירה יותר מכל המצוות

ועתה אם שמוע תשמעו בקולי ושמרתם את בריתי, במכילתא איתא ר' אליעזר אומר זה ברית שבת, וצ"ב דכבר נכלל שמירת כל התורה ומצותי' במ"ש ועתה אם שמוע תשמעו בקולי ומדוע פרט עוד את השבת, ואפ"ל כי חובת השמירה בשבת גדלה ויתירה על חובת השמירה בכל המצוות כולן, דבכל המצוות צריך שמירה רק בשעת עשי' וקצת הכנה מקודם לעשייתה כגון למשל מצות תפילין שאסור להסיח דעתו ממנה מ"מ אז זה כ"א בשעת קיום המצוה וכמו"כ עד"ז בכל המצוות, אבל שמירת שבת חובת השמירה מלפני' ושלא יסיח דעתו הימנה דאל"ה קשה להנצל ממכשול ר"ל, והנה מצינו שדרשו רז"ל מלת שמור מלפני', כמו שמור את חודש האביב ופרש"י ז"ל מקודם בואו שמור שיהא ראוי לאביב, וכן פ' בספורנו שמור בהתמדת השגחה שיהי' ניסן חודש האביב וכמו"כ ושמרתם את בריתי שדרשו רז"ל במכילתא על שמירת שבת מלפניה טרם שיבוא לידי נסיון, ונאמרה להם אזכרה זו קודם מתן תורה דא"א לזהרות להשגחה אמיתית בתוך"כ כ"א בשמירת אלה. (דברי יואל)

לחכין עצמו מיום ד' ליום השבת

היו נכונים לשלושת ימים, ופי' רש"י לדבר שיהיה לסוף ג' ימים, הנה תורה"ק היא נצחיות ואין שום סיפור שעבר שלא יהיה נ"מ גם להבא כדאיתא בספרים והנה גם בכאן בא ללמוד לנו כי ידוע שבשבת ניתנה תורה כדאיתא בשבת (דף פו:) וא"כ אמר להם זאת ביום ד' ואיתא בספרים דמיום ד' מתחיל להתנוצץ קדושת שבת וצריך לחכין א"ע ולכן איתא בש"ע (אורח סי' רמה) דמיום ד' ואילך אסור להפליג בספינה והיינו שרמזו כאן היו נכונים לשלושת ימים שיכוננו א"ע תמיד (קרבן העני)

צריך כל אחד לקדש את השבת בפה

זכור את יום השבת לקדשו וגו' כי ששת ימים וגו' וינה ביום השביעי. ואפשר לומר שהוא מצות עשה לקדש השבת בפה, והוא כי כל הבריאיה היה במאמר יתברך שמו, ואז"ל ויכל אלהים וגו' מה היה העולם חסר מנוחה בא שבת בא מנוחה. הרי שבריאית המנוחה היה גם

כן עפ"י הש"י במאמר פיו, והוא מה שבירכו וקידשו בפיו, על כן צוה אותנו כמו כן לקדש השבת ולברכו בפיו, וזהו שאמר כי ששת ימים וגו' היינו שעשה במאמרו, וכן וינה ביום השביעי שהוא בריאת המנוחה היה גם כן במאמרו, על כן ברך את ה' את יום השבת ויקדשהו, והוא נתינת טעם על מצות זכור בפה, ולכאורה דילמא זכור בלב וכמ"ש (מגילה יח א) על זכור לא תשכח עיי"ש, אכן להג"ל מובן, מן הטעם שבריאית המנוחה היה במאמר פיו יתברך שמו כמו כל הבריאיה על כן כל המצוה עלינו לזכור בפה. (פנים יפות)

לזכור ולומר בכל מעשה לכבוד שבת

זכור את יום השבת לקדשו, פי' צריך לזכור בפה את יום ש"ק ובכל העבודות שעושים לומר לכבו שבת בכדי להמשיך הקדושה אל האדם, כי יום השבת הוא קדוש מעצמו ואינו תלוי בנו כדוגמת ר"ח ויו"ט, אלא עיקר זכירת ש"ק בשבילנו להמשיך הקדושה גם אלינו וזהו לקדשו דייקא. (אהבת שלום)

ע"י השבת מתקיים העולם ונעשו שותפים להקב"ה

איתא בגמ' שבת (דף פו) דכולי עלמא בשבת נתנה תורה, ויש להבין דמשמע דהני תרי מימרות מישך שייכו להדדי ובמאי, וי"ל עפ"י דהאור"ח פ' בראשית עה"פ כי ששת ימים וגו' כי בשעת הבריאיה לא ברא ה' כח בעולם זולת לעמוד ששת ימים וביום השבת חזר ה' ומשפיע נפש לעולם שיעור המקיים עוד ששת ימים, וע"כ אמרו חז"ל כי המקיים ושומר שבת נעשה שותף להקב"ה במעשה בראשית עיי"ש, וי"ל לפי"ז דגם כשקבלו ישראל את התורה על הר סיני נעשו בזה שותפים להקב"ה במעשה בראשית עפ"י דהגמ' שבת (דף פח) שהתנה הקב"ה עם מעשה בראשית אם ישראל מקבלין התורה אתם מתקיימין ואם לאו אני מחזיר אתכם לתהו ובהו וא"כ באמצעות ישראל מתקיים העולם וע"כ הם כשותפים ע"י קבלת התורה במע"ב. ובוזה יתבאר דע"כ נתנה התורה בשבת אשר שוים המה דהא ע"י שניהם מתקיים העולם וע"י שניהם נעשו ישראל שותפים במעשה בראשית. (עצי חיים)

1 קהלת אפטיילונגן 2 מודעות וחדשות
3 חוק אפי"ס 4 זכרות קודש 5 מסיבות
6 שיעורים ודרשות 7 חק חז"ר 8 מערכת



748-504-2188
845-537-6660
845-694-4550
020-8002-9580
0461-420-8878

ברוקלין
קרייט יואל
מאנסי
לאנדאן
מאנשעסטר

צו ספאנסערן | אדווערטייזינגס
748.554.7549

748-305-6942 • 212-444-9899

הזמנה מילתא הוא

בעהשית

אנשי שלומינו תושבי מאנטריאל יצ"ו
היו נכונים צום

הצללת חינוך הטהור

לטובת מוסדותינו הק'
וואס וועט אי"ה אפגעראכטן ווערן

פרשת משפטים

בעיר
מאנטריאל יצ"ו

די אלפי תשב"ר תלמידי מוסדותינו הק' וועלכע ווערן נתחנך על טהרת הקודש,
ערווארטען אייער ווארימסטע שטיצע

ובזכות זה תתברכו בשפע של ברכה והצלחה וכט"ס

הנהלת המוסדות



אלקא דמאיר עננו!

דבש תמרים

**פנינים יקרים, מבאר חפרוה שרים,
רבותינו הקדושים עצי התמרים**

ויש לבאר בזה מה שפירש"י מה שמועה שמע ובא קריעת ים סוף ומלחמת עמלק, כי יתרו בראתו בי דברים אלו ראה והבין שיכול לבוא אל המדבר לעשות הטוב קודם שסר מרע, כי בני ישראל כשעמדו על שפת הים זכו להשיג מדריגה גדולה, כמו שאמרו חז"ל (ילקו"ש בשלח רמז רמ"ד) ראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל, אמנם אח"כ בא עמלק להלחם עמכם, וידוע מה שכתבו בספח"ק (אלשיך פי בשלח) דעיקר מלחמת עמלק היה עם שר של עשיו שהוא היצר הרע (רע"א מהימנא תצא רפא), ואם היו עדיין במדרגתם הנעלה הרי לא היו צריכים להלחם עם עמלק הרומז על מלחמת יצר הרע, (וע"כ הוא ג"כ מלחמה עם עמלק לדור דור עד שיכסל היצר הרע, אין לתיבות אלו שהוספת כאן שום ביאור ופשוט), ומה השכיל לראות שהקבי"ה ציוה לבני ישראל על עשה טוב קודם שעזבו את הרע, ועל כן בא לגייר את עצמו תיכף אחרי שהיה כהן לע"ז לחיות עושה טוב.

וזה שאמר הכתוב אנכי הי אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים, שהם ראויים לקבל התורה קודם שיטהרו עצמם כמו שהיה ביציאת מצרים, ועל מנת כן יצאו בחדש עליון שיוכלו לקיים התורה בבחינת עשה טוב קודם שהיה סור מרע, לכן כתיב השם הוי"ה ב"ה קודם שם אלקים כיון שהיה בבחינה אחד לקיים עשה טוב שהוא משורש הוי"ה, קודם זה סור מרע שהוא מסטרא דדינא שהוא משורש אלקים כיון שכשיצאו ממצרים היה החסדים על דרך זה וכאמור.

(עצי חיים, מכת"ק, נמסר לו ע"י מנחם מגיד מרדכי ותשח"ח להם)

אנכי הי אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים. ודקדקו המפרשים (כזרי מאמר א' סי' כ"ה) למה כתיב אשר הוצאתיך ולא כתיב אשר בראתיך או אשר בראתי שמם וארץ. ונראה עפ"י"ש אאמ"י"ר הגה"ק זללה"ה (פי' זו אופן ב'), עה"פ וישמע יתרו כהן מדין וגוי כי הוציא הי את ישראל ממצרים, דהנה ידוע כי קודם צריך להיות בבחינת סור מרע לשמור עצמו שלא לעשות מה שלא צוה התורה, ואחר כך יוכל להיות ועשה טוב, לקיים מצות עשה (דרך פיקודיך בהקדמה). והנה ידוע (תיקוני' תכ"ט עג.) דהמצות עשה שורשם משם הוי"ה ב"ה המורה על רחמים, והמצות לא תעשה שורשם משם אלהים המורה על דין כידוע לכל מבין. והנה עם בני ישראל בעת צאתם ממצרים היו משוקעים בטומאת מצרים ר"ל, ולא היה ביכולתם לטהר עצמם וכמו שאמר הכתוב (שמות יב' לו) ולא יכלו להתמחה (סידור ארז"ל הגש"פ, וע"י בזו"ה יתרו לו). אם כן יפלא האיך היו יכולים לקבל התורה לקיים המצות בקום ועשה קודם סור מרע, אכן הי ברוב רחמיו וחסדיו עשה עמם זכות גדול בזה שהוציאם בעצמו ובכבודו שיוכלו תיכף לקבל עליהם עול התורה לקיים המצות על דרך ועשה טוב, וזה יכין באמרו כי הוציא הי את ישראל ממצרים, היינו על ידי שם הוי"ה ב"ה המורה על קיום המצות עשה קודם שהיו בבחינת סור מרע יצאו ממצרים, וזה הענין ביתרו שהיה כהן מדין, ונשאו לבו לעשות הטוב קודם שסר מהרע, היה גם כן על ידי כי הוציא הי את ישראל ממצרים, היינו שגם ביציאת בני ישראל ממצרים היה גם כן מקודם עשיית הטוב, עכד"ק.

וידבר אלקים את כל הדברים האלה לאמר. וי"ל דבא לרמוז מ"ש המפרשים כי יש הרבה מצות שאינם באים לידי אדם כל ימי חייו, וא"א לקיימן אלא ע"י לימוד, ומקבל עליו לעשותן ה"ז בכלל מ"ש הישב לעשות מצוה ונאנס ולא עשאה מעלה עליו הכתוב כאילו עשאה כי מחשבה טובה הקבי"ה מצרף למעשה, וידוע כי בכלל אנכי ולא יהיה לך נכלל כל התרי"ג מצות העשה והל"ת, ושמה תאמר איך אפשר לקיימן כולן בפועל המעשה ע"כ התחכם ואמר וידבר אלקים את כל הדברים האלה לאמר, כלומר שאם א"א במעשה די באמירה בפה ובכרוץ הלב, כמו שכתב הרמב"ן שמלת אמירה קאי על הפץ הלב ומחשבה, והקבי"ה מצרפה כאילו עשאה בפועל ממש. **(וי"ב כב)**

☆

אנכי הי אלקיך וגוי לא יהיה לך וגוי. ונראה הכוונה הנודע שכל ענין הקדושה אשר האדם רוצה לבא בתוכה ולדבק בה, צריך להבין מקודם מקום פניו להחזקת הקדושה לטהר לבו מכל שמץ ופגם ולסור מהדברים הרעים אשר בו כדי שלא יהיה זורע אל הקוצים, וע"כ צריך להיות מקודם עובד בבחי' סור מרע שלא לעשות מכל הרעים המפסידים בעבודה הק', ואח"כ יוכל לקיים ועשה טוב לעשות כמצוה מפי הקבי"ה בשלימות כראוי, והנה אחז"ל ישראל שעמדו על הר סיני פסקה זוהמתו, ונעשו אז קדושים וטהורים מכל שמץ פגם החטא, וע"כ אמר הקבי"ה מקודם אנכי הי אלקיך, לרמוז שבמעמד הזה יכולים להיות מקודם ועשה טוב בקיום מ"ע המצוה.

(קדושת יו"ט)

☆

כותלי ביהמ"ד יוכיחו

"טעגליך" "וועכענטליך"
און "חודש'ליך"



ווערן די כתות אין
אונזערע מוסדות
איבערגעפרישט...

מיט די רשימות פון
די נדיבי עם וועמען
עס געהער דער
זכות השבוע אדער
חודש אין די כתה



מקומך בל יפקד

שליסט איין
אן אין מופעל



און די קינדער
וועלן מתפלל זיין
פאר איין



הצלת חינוך הטהור

פרשת משפטים תש"ע

בעיר מאנטריאל
יב"ץ

סיפורי צדיקים, בביאור הפסוקים המלאים זיו ונוגה מפיקים

בשפתי צדיקים

וישמע יתרו

הרה"ק מהרי"ד מבעלזא זי"ע סיפר שפעם נסעו חסידי הרה"ק השר שלום זי"ע לדרכם, ובדרך נעצרו בפרעשבורג, ונכנסו לקבל שלום ממרא דאתרא מן החתם סופר זי"ע אמר להם שיאמרו לו ד"ת מה ששמעו מרבים אמרו לו ד"ת שאמר בפר' יתרו: כתיב וישמע יתרו פירש"י מה שמועה שמע ובא קריעת ים סוף ומלחמת עמלק, וקשה הלא בתורה כתיב מה ששמע דהיינו ששמע מה שעשה ה' לישראל א"כ מה הקשה רש"י לדעת מה שמע, ויתירן דלרש"י ה' קשה אמאי כתיב לקמן "ויבוא יתרו" הלא הו' ל' למימר "וילך" יתרו כי הלך ממקום רחוק עד המדבר, והרי יובא משמע שבא מיד, אלא היתירון הוא שיתרו שמע שחתנו משה יושב במדבר בכבודו של עולם, ורצה ללכת למקום הקדושה אבל חשש מכוחות הטומאה שימנעו ממנו להתנדבק להקדושה, והנה כתיב מאובי תחכמי דהיינו שצריכים ללמוד זריזות לדבר מצוה מהרשעים הרצים להרע לישראל, וכתיב יובא עמלק להלחם בישראל (שמות יז, ח) ואיתא במדרש שהלך ארבע מאות פרסה בפעם אחת כדי שלא יתירשל ברשעתו, ולכן למד יתרו ממנו לא להתירשל וללכת בזריזות לצד הקדושה, וזה שפירש רש"י מה שמועה שמע ובא דהיינו למה כתיב ויבא בזריזות ותי' רש"י קריעת ים סוף ומלחמת עמלק דהיינו הגם ששמע עמלק הנס של קריעת ים סוף אעפ"כ הלך בזריזות גדולה להלחם בישראל ולא נרתע, מזה למד יתרו שצריך להזדרז ללכת להתנדבק בתורת ה' ובמשה עבדו, והחת"ס נתפעל מאוד מהדבר תורה וביקש מהם שיאמרו לו עוד ד"ת מרבים ואמרו לו עוד שני חידו"ת שאין כאן המקום לפרטם, ופניו צהלו ומרוב חביבותם רשמו לעצמו למזכרת.

(שיח שרפי קודש)

משה היה עומד ומשמש

חותני זקני הרב הגאון החסיד בנש"ק ר' אברהם יהושע העשיל אבד"ק טלוסטע זצ"ל בהיותו בצאנז אצל מחותנו מן הגה"ק בעל דברי חיים זצלה"ה הלך עם הדברי חיים להתפלל מנחה, בדרך הליכתם ניגש יהודי אל הד"ח ורצה לתת לו קוויטל על איזה בקשה, הקפיד עליו הרבי ואמר לו אני הולך להתפלל ולדבק עצמי בעולם האצילות ואתה מטריד אותי בדברים גשמיים כאלו, נהנה הרב מטלוסטע ואמר חותני זקני [בעל תורת חיים] מקאסוב לא אמר כך, שאל הדב"ח מה אמר הרבי מקאסוב, השיב הרב מטלוסטע, הוא אמר על דברי רש"י בפרשת יתרו בפסוק וירד משה מן ההר אל העם מלמד שלא היה משה פונה לעסקיו, אלא מן ההר אל העם וצריכים להבין מה היו עסקיו של משה, וכי היה לו איזה מסחר וכדומה, אלא עסקיו היו בעבודת ה', ואעפ"כ לא היה פונה לעסקיו הקדושים, אלא ירד מן ההר

מגודל מדרגותיו שזכה בעלייתו לשמים, אל העם, לצורך בני ישראל, לעזור להם בכל צרכיהם כששמע הדברי חיים מאמר זה, מיד קרא ליהודי הנזכר וקיבל ממנו את הקוויטל, וזהו הרמז בדברי רש"י ומשה היכן הלך אלא שהיה עומד ומשמש לפניו, שתיבת עומד הוא לכאורה מיותרת אלא ר"ל משה היה עומד וירד ממדרגותיו, ולא היה בבחינת הולך, כדי לשמש לבני ישראל.

(נחלת צבי)

ויחן שם ישראל נגד ההר ומשה עלה אל האלוקים

הבעש"ט הק' ה' עומד ומתפלל עם החבריא קדישא שלו תפילה בציבור, והנה החברייא לא האריכו כמותו וסיימו תפילתם הרבה מקודם והמתינו עליו זמן רב, וכשנתארך להם הזמן להמתין, פנה כל אחד מהם לדרכו להצטרפות שלהם, ואחר זמן חזרו ונתקבצו לבית התפילה והמתינו עד שסיים תפילתו, לאחמ"כ אמר להם הבעש"ט: הנה בזה גרמתם פירוד גדול במה שהלכתם לדרככם והנחתם אותי לבדי, והמשיל להם משל, כידוע טבע העופות ליסע בחורף אל ארצות החמות, והנה פעם אחת ראו יושבי המדינות ההם בתוך העופות עוף אחד יפה ומהודר מכל הגוונים שבעולם שלא ראו כמוהו מעולם, והוא יושב על עץ גבוה שאי אפשר לעלות עליו לתפוס, וכששמע המלך מזה העוף ציוה לקבץ הרבה אנשים, ויעמדו זה על כתפיו של זה עד שיוכל זה העליון לתפוס העוף בידו להביאו אל המלך, והנה בעת שעמדו האנשים כך זה על זה התחילו האנשים התחתונים שבהם להתפזר אנה ואנה עד שהעליונים נפלו ונפצעו, והי' למשל ולשנייה ולא עלתה בידם כלום, כי עיקר כוונת המלך היתה שיהי' כולם מקושרים יחד ויהי' זה על זה, ע"כ המשל, וכך אמר להם הבעש"ט הנה טוב הי' כשהייתם מחוברים עמי בתפילה, אבל כשעזבתם אותי לבדי וכל אחד פנה לדרכו, הנה נפל הכל, ומה שרציתי להשיג פרח ג"כ ממני, וכל הענין הזה יש לרמז בפסוק כאן, ויחן שם ישראל נגד ההר כאיש אחד בלב אחד, ועי"ז ומשה עלה אל האלוקים למעלה למעלה.

(אבני חפץ)

ומשה עלה אל האלוקים

באותו יום שב"ק שנסתלק הרה"ק ר' משה מסאווראן זצוק"ל ישב הרה"ק מרוזין על שולחנו הטהור במסיבת חסידיו והתחיל לומר תורה עה"פ "מש"ה עלה אל האלוקים"... אחרי שגמר התורה אמר: מעשה שהיו ביער שני שומרים וכשאחד מהם היה צועק ביער, שמע השני את צעקתו, וענהו בקול, ויהי היום והשני הלך לו מן היער, וכשצעק השומר הראשון והנה אין קול ואין עונה, נודע לו מתוך כך שהשומר השני חלף עבר ואיננו... וכך סיים את דבריו ולא הבינו החסידים את דבריו עד שהגיעה השמועה שרה"ק מסאווראן נסתלק מן העולם.

(בפי ישרים)

קהל יטב לב ד'סאטמאר

בנישאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

בני ברק

קול דנה דישועה באהלי צדיקים

קול צהלה ורינה, שפתותינו תרננה

נברך לאלוקינו, שחשמחה במעונינו, עת הזמיר הגיע בגבולינו

ובהדרת קודש ובאותות כבוד ואהבה, נשגר בזה ברכת מולא טב"א, אל מול פני הדרת גאון מאורינו ומאליפנו, המסור מריחוק מקום וקירוב הלב למענינו, שר התורה והיראה, לוחם מלחמת ה' בעוז ובגבורה, משריש בלבות רבבות אלפי ישראל מסוף העולם ועד סופו השיטה הבוררה, מלחוב לבבות בני ישראל בדברים אהובים, חירות וזקים ושביבים, חסידא ופרישא, בוצינא קדישא, נהורא נפישא,

נבוד קדושת מרן רבינו הגה"ק שליט"א

לרגל השמחה שבמעון קדשו

בנישואי נכדתו שתחי'

בת חדב"נ הגה"צ רבי חנוך העניך אשכנזי שליט"א

רב ביהמ"ד אבני צדק ודומ"ץ שכונת עצי התמרים בקריית יואל יע"א

ומצלאין אנו לחיי מלכא מרנא ורבנא, ויכוהו השי"ת לנהל את עדת מי מנה, מתוך נחת והרחבת הדעת, על מי מנוחות ינהלינו ובמעגלי צדק ינחנינו, ויזכה לרוות רוב נחת דקדושה מכל יו"ה במדה גדושה, מתוך בריות גופא ונהורא מעליא, עדי נוכח במהרה לרגלי מבשר צדק משמיע ישועה, ומלכינו מרן שליט"א בראשינו, במהרה בימינו, אמן.

המברכים בקידה חמש מאות

הנהלת הקהילה

ובכן צדיקים יראו וישמחו וחסידיהם ברנה יגילו

מאמרים נחמדים, ע"ד הרוש מיוסדים כפתור ופרח משוקדים

פרפראות לחכמה

(יומא פ"ו). גדולה תשובה שמגעת עד כסא הכבוד, ממילא תשובה עדיף לפי"ו מיושב גם המשך הפס' שלכאורה עדיין אין אנו יודעים מה עדיף הבל שאין בו חטא של המלאכים או תשובה שיש בישראל אך ו"ל של ישראל יש גם הבל פיהם של תשב"ד ממילא של ישראל עדיף שיש להם תשובה וגם הבל פה של תשב"ד ולמלאכים יש רק הבל פה שאין בו חטא וז"ש הכת' המלאכים טענו "תנה הודך על השמים" שאנו עדיפים על ישראל ע"ז בא התרוץ "מפי עוללים ויונקים יסדת עוז" ע"י הבל פיהם של העוללים יסדת עוז לדחות טענת המלאכים.

☆

וידבר אלקים את כל הדברים האלה לאמר. ופרש"י מלמד שאמר הקב"ה עשרת הדברות בדבור אחד מה שאי אפשר לאדם לומר כן א"כ מה ת"ל אנכי ולא יהיה לך, וקשה למה הקשה רש"י רק אחרי שאמר שכולם בדבור אחד נאמרו, וי"ל דאיתא (קהלת רבה א' ו') אני אמית ואחיה מחצתי ואני ארפא אלא שאני מעמיד אותם במומיהו שלא יהיו אומרים אחרים המית ואחרים חחיה אני אמית ואחיה מחצתי ואני חוזר ומרפא, והנה אמרו חז"ל כיון ששמעו ישראל אנוכי נתרפאו כל החולים כמו שאמרו חז"ל (במדר' ז' א') בשעה שיצאו ישראל מצרים היו כל רובן בעלי מומין מה עשה האלקים אמר למלאכים שירדו אצל ישראל וירפאו אותם, ולכן הוצרך לחזור ולומר לא יהיה לך להראות שאני מחצתי וארפא אבל זה דווקא אם נאמר הדברות בזה אחד זה אז נתרפאו בין הדבור אנכי ובין הדבור לא יהיה לך ובכדי שלא יטעו ח"י לומר ב' רשויות היה צריך לומר אח"כ עד הפעם הדבור לא יהיה לך אבל אם בדבור אחד נאמרו ולא נתרפאו כשאמר לא יהיה לך א"כ קשה מה ת"ל ולא יהיה לך.

☆

במדרש א"י כששמע משה אנכי ד' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים פתח ואמר ברוך שלא עשני גוי. ונראה לפרש ע"פ מה דכתיב (דברים ד' ל"ג) "השמע עם קול אלקים מדבר מתוך האש כאשר שמעת אתה ויחי" ולכן כאשר שמע משה קול ד' מתוך האש שאמר "אנכי ד' אלקיך" ונשאר בחיים פתח ואמר "ברוך שלא עשני גוי" כי אם היה גוי לא היה נשאר בחיים. (דברי שאל)

☆

זכור את יום השבת לקדשו ששת ימים תעבוד ועשית כל מלאכתך ובים השביעי שבת לך לא תעשה כל מלאכה. ונראה דהנה איתא בגמ' (שבת ס"ט) ההולך במדבר ואינו יודע מתי שבת מונה ששה ימים ומשמר יום אחד ובכל אותם ימים אינו עושה מלאכה רק כפי פרנסתו, נמצא שאם אינו זוכר את השבת אינו יכול לעשות כל מלאכה לכן אמר הכת' "זכור את יום השבת וכו'" אם תזכור את יום השבת אז תרויח שני דברים אחד "ששת ימים תעבוד ועשית כל מלאכתך" תוכל לעשות את כל המלאכות והשני "וביום השביעי וכו'" לא תעשה כל מלאכה" תוכל לנוח ולא לעשות מלאכה אפי' כפי פרנסתך. (כסף נבחר)

מדוע אתה יושב לבדך וכל העם נצב עליך מן בקד עד ערב. וי"ל דאיתא (סנהדרין י"ט). "מלך לא דן ולא דנין אותה" לא דנין אותו משום דכתיב "ועמדו שני האנשים" ואין כבודו של מלך לעמוד ולא דן משום דאמרין קשטו עצמך ואח"כ קשטו אחרים ואיך יכול לדון אותנו בזמן שאותו אין דנין, וכתבו התוס' דהא דאין מלך דן היינו לבדו משום דאין דנין אותו דלא קרינן ביה התקישו וקושו אבל עם אחרים שפיר מצי דן דאין הדין נגמר על פיו לבד, ובמקום אחר (שבועות ל). איתא "ועמדו שני האנשים" בעדים הכתוב מדבר, לפי"ז הבע"ד רשאים לישב נמצא לפעמים מלך דן ודנין אותו, וז"ש יתרו ממה נפשך אם אתה סובר שהפסוק "ועמדו שני האנשים" הכונה שהבע"ד צריכים לעמוד, לפי"ז המלך לא דנין אותו ולא דן כשהוא לבד, א"כ "מדוע אתה יושב לבדך" הלא מלך אתה, ואם אתה סובר שהפסוק "ועמדו שני האנשים" קאי על העדים וממילא המלך דן ודנין אותו א"כ קשה למה "ועל העם נצב" למה הבע"ד עומדין הלא אין לימוד לזה ויכולים הבע"ד לישב.

☆

ויאמר משה לחותנו כי יבא אלי העם לדרוש אלקים, כי יהיה להם דבר בא אלי ושפטי בי איש ובין רעהו. וקשה משה לא השיב על מה שנשאל שיתרו שאל מדוע אתה יושב לבדך והוא השיב לו שהעם באים לשפוט ועדיין קשה מדוע היא יושב לבד לשפוט, וי"ל ע"פ הירושלמי (סנהדרין ב'). ר' אבהו היה דן יחיד אמרו לו תלמידיו הא תנן "אל תהי דן יחיד" אמר כיון שבאים מעצמם לדון לפני הרי זה כאילו קבלו אותי עליהם, וזה שאמר משה ליתרו כששאל אותו למה הוא יושב לדון לבדו הלא אין דן יחיד אלא הקב"ה על זה השיב לו משה "כי יהיה להם דבר בא אלי" הם באים אלי מעצמם ואז נחשב כאילו קבלו אותי לדון יחיד לכן רשאי אני לדון ביחיד.

☆

ומשה עלה אל האלקים. איתא בגמ' (שבת פ"ח:) בשעה שעל משה למרום אמרו מלאכי השרת בפני הקדוש ברוך הוא רבונו של עולם מה לילוד אשה בינינו אמר להן לקבל תורה בא אמרו לפניו וכו' מה אנוש כי תזכרנו ובן אדם כי תפקדת תנה הודך על השמים אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה החזיר להן תשובה אמר לפניו רבונו של עולם מתיירא אני שמא ישרפני בהבל שבפיהם אמר לו אחוז בכסא כבודי וחזור להן תשובה, וקשה מה היה המשא ומתן בין המלאכים ומשה ומה היה תשובת משה, וי"ל עפ"י דא' בספח"ק שהתנגדות המלאכים לנתינת התורה לבני אדם היה משום שהאדם יש לו יצה"ר ועדיף לחטוא ולבטל התורה לפי"ז כך הוא ההמשך "אמר לו הקב"ה החזיר להם" תענה להם "תשובה" שהאדם יכול לחזור בתשובה ויכפר על מה שחטא ויחזור לתורה על אף שביטלה אמר משה לפניו רבש"ע "מתיירא אני שמא ישרפני בהבל שבפיהם" יאמרו שמלאכים עדיפי שיש בהם הבל פה שאין בהם חטא א"ל "אחוז בכסא כבודי" דאיתא



סל מלא ברכות

באותות הוקרה וחביבה, נברך ברכת מזל טוב בברכה מרובה, קדם מעלת כבוד ידידינו האי גברא יקרא, עומד הכן לימינינו בהתמסרות נפלאה תדירא, עושה ומעשה בגוף ובממון לטובת מוסדותינו המפוארה,

צבי אלימלך גראס הי"ד

אב"ד בוייליאמסבורג יע"א

ברכה קובעת לעצמה

נוות ביתו רעייתו החשובה רבת פעלים שתחי

אשר יהללוה בשערים מעשיה הכבירים והברוכים למען מוסדותינו הק' במסירות רבה ונאמנה עד אין לשער

לרגל אירוסי בנם הבה"ח המו"מ בתוי"ש ני"ו עב"ג הח' שתחי' למז"ט ובשעט"מ

יה"ד שיזכו לראות ולרוות רב תענוג ונחת דקדושה, במידה מרובה וגדושה, זכות מעשיהם הכבירים למען הפרט והכלל, תלווה אותם על כל צעד ושעל, וכט"ס.

המברכים במזמור לתודה

הנהלת המוסדות

מודעה רבא לאורייתא

שמחים אנו להודיע לציבור שוחרי תורה וחסידות, חסידים ואנשי מעשה, כי מתכוננים אנו אי"ה

לקראת ימי הפסח הבעל"ט

להו"ל ספר הקדוש והנפלא

"עצי חיים" על התורה ומועדים

מאת הרב הקדוש המפורסם מרן רבי חיים צבי טייטלבוים זי"ע אב"ד סיגעט אשר זה הרבה שנים כבר ספו ותמו מן השוק, ורבים אומרים מי יראנו טוב

ההוצאה חדשה ומפוארת, עריכה נאה ומהודרת, והנה"ה מדויקת, ובהוספות הרבה חידושי תורה מכתבי תלמידים שלא ראו עדיין אור הדפוס

היות שבשבועות הקרובים נכנס הספר אי"ה על מכבש הדפוס, ע"כ כל הרוצה להשתתף בהוצאות הספר לע"ג וכדו'. יפנה בהקדם:

להרב שלום אליעזר טייטלבוים שליט"א

718-8517879

תולדותיהם של צדיקים ומעשיהם הטובים של בעלי ההילולא אשר בשמותם נקובים

הילולא רצדיקאי

הגה"ק רבי יהושע בן הגה"ק רבי שלום רוקח זי"ע מבעלזא

יומא ההילולא כ"ג שבט (תרנ"ד)

הגה"ק רבי יהושע רוקח מבעלזא זי"ע נולד בשנת תקפ"ה לאביו הרה"ק השר שלום מבעלזא זי"ע עם הסתלקות אביו ביום כ"ז אלול שנת תרט"ו מילא את מקומו, ואחרי ר"ה אמר: "דער טאטע ז"ל האט מיר איבערגעגעבן די רביסטעווע ערב ר"ה אין די מקוה", נסתלק לגנוי מרומים כ"ג שבט תרנ"ד.

בענין הסתלקותו מסופר ענין פלא שבעת זקנתו נסע לעיר ווינא להתרפאות (וזה היה חליו אשר נפטר בה), ואתו עמו היה רופאו (שהיה יהודי אבל לא היה שומר תמיצ') שנסע אז אתו לשמשו, והיה בעת נסיעתם מווינא חזרה קרא הרה"ק מבעלזא את הרופא אליו, ושאו אם הוא מאמין בביאת המשיח, הרופא ענה לו שאינו מאמין, ושאלו הקדוש שוב למה, ענה לו שכהיום בעולם הנאור, אינו יכול להאמין שיקום איש בודד ויפיל אימתו על כל העולם ויפחדו וירעדו מפניו וימלך עליהם, כששמע הרה"ק מבעלזא את דבריו הרים את גבות עיניו (כי הם היו ארוכים כידוע) ונתן עיניו בו, או אז תפס את הרופא פחד ורעדה גדולה וככה החזיקו הרה"ק מבעלזא בפחדו זמן קטן ואח"כ הוריד עיניו ממנו ונגרע, אחר כך אמר לו הרה"ק מבעלזא הלא ראית שנפל עליך פחד ממני על אף שאתה רגיל אצלי, כל שכן וכל שכן שמלך המשיח שברוב גדלו ויכול להפיל אימתו על כל העולם, ומעתה אתה כבר מאמין בביאת המשיח, ענה לו הרופא שהוא מאמין, והיה זה לפלא לכל האנשים הסובבים אותו מה ראה הרה"ק מבעלזא כעת להפוך את הרופא למאמין ולראות כוחו בזה, אמנם מיד אחר כך בדרך חזרתם נתבחר להם הכל, כי הוא הקדוש כידוע נפטר בדרך חזרתם מווינא לבעלזא במרכבת הברזל ואיתרמי שם באותו נסיעה שהיה שם תשעה מאחינו בני ישראל ואם לא היה עושהו למאמין לא היה עשרה יהודים כשרים בעת יציאת נשמתו.

ברא כרעא דאבוא

תורתו ויראתו למד רק מאביו הק', ואמר הרה"ק מהר"י, שאביו מסר לו כל הסודות, זולתי שלשה דברים, א. ספרא דצניעותא, (הוא חלק מהוודי הק' בסוף פרשת תרומה, וכפי הגרסא למד עמו גם זוהר הק' רק חלק זה לא למד). ב. כשאביו הי' בעיר חאליוב (סמוך לבעלזא) אצל הרה"ק האוהב ישראל מאפטא זי"ע, מסר לו הרה"ק מאפטא כמה סודות, וסודות אלו לא מסר לו, ג. כשהרה"ק מראפשיץ בא פ"א לראווא-רוסקא על שבת, שלח השר שלום את בניו אליו, אמר הרה"ק מראפשיץ: לא בשביל זה באתי, (היינו שרצה שהשר שלום בעצמו יבוא אליו) ונשא שם הרה"ק מראפשיץ עוד שבת, והשר שלום בא אליו, אז גילה הרה"ק מראפשיץ כמה סודות, וגם את זה לא גילה, ואמר מהר"י: אני חושב שאם הייתי מבקש לאבי שיגלה לי הי' מגלה לי, אך חשבתי שאם אצטרך לדעת, או אדעם, פ"א שאלו חתנו הרה"ק מציעשנוב זי"ע שהעולם תמהים מדוע לא נסע להגה"ק מצאנו זי"ע לאחר פטירת אביו (כי לאחר פטירת אביו בשנת תרס"ו הי' צעיר לימים) ענה לו: שאביו גילה לו פ"א כל מה שיתרחש עמו כל ימי חייו עד זיבולא בתרייתא, ולא אמר לו שישע ליצאנו, ומשום הכי לא נסע, (אבל בשנת האחרונה של הדי"ק עלי אדמות כן נסע ליצאנו כששידוך הרה"ק מצאנו את בנו הרה"ק ר' ישעי' מטשעחוב זי"ע עם חתנו של הרה"ק מהר"י מבעלזא זי"ע), כשהי' הרה"ק משינאווא זי"ע בבעלזא על חתונת בנו הרה"ק מציעשנוב זי"ע, התפללו שני הצדיקים ביחד, הרגיש

הרה"ק משינאווא שהתפילין של הרה"ק מבעלזא מונחת למטה ממקום השיער, כדרכו של הרה"ק משינאווא, פנה אל מוחתנו, ואמר: מוחתן יקר, התפלה של ראש שלכם אינה מונחת על מקומה, ימחול נא כבודו להגביה אותה מעט כדי שתנוח על מקום השיער, ענה לו הרה"ק מבעלזא: מוחתני יקירי, להוי ידוע לכם שאביו מורי ז"ל הניח התפילין על ראשי ככה.

גדלותו בתורה

פ"א בא הרה"ק מצאנו זי"ע לבעלזא, ביקש ממנו הרה"ק השר שלי' שיתנה על קנקן בניו, ודיבר הרה"ק מצאנו עמהם, אח"כ שאל אותו השר שלי', נא, אמר הרה"ק מצאנו, שממהר"י נתפעל מאד, "אזוי יונג און קען אזויפיל", אמר לו השר שלי' אצליכם זה תמי', אספר לכם מעשה, אני לומד אתו נגלה ונסתר, פ"א למדני זוהר, ובמקום אחד איתא מהאר"י הק' שיש שם סוד גדול, אמרתי לו שכאן קשה להבין מאליו וצריך להיות בקבלה מרבי, אני קבלתי זה מהחזוה, שאל אותי, והחזוה השיג זה מאליו, אמרתי לא, רק מהרבי אלימלך, והר"ר אלימלך מהר"ר בער, והר"ר בער מהבעש"ט, ושאל מאין ידע זאת הבעש"ט, אמרתי שהבעש"ט השיג זה מאליו, ראיתי שיש לו חשק להשיג זה מאליו, אמרתי לו שייגע מעצמו, מה אתם סוברים - סיים הרה"ק השר שלום בתמי' - שלא בא מיד אלי לאמר הפשט האמיתי, בנו הרה"ק ר' ישכר דוב הי' אומר, דכשאביו נסע נסיעות, הי' נוסע עמו, ודיבר בקרבו סמ"ע תומים

פועל ישועות

בידוע ה' בכוחו הגדול לפעול ישועות באותות ומופתים, פ"א הוכירו לפניו חולה שרקק דם, והרופא אמר שהריאה שלו נבקעה וח"י לא יחיה, אמר כן אמר הרופא לכו אמר להרופא שהוא עם-הארץ, ואינו ידוע שלהלכה כל זמן שלא ניקב עד הסמפונות אינה טריפה, ואח"כ נתפא החולה, מסופר שפ"א בא לפניו בחור אחד ושמו דוד והוכיר עצמו לפניו שינצל מהצבא, הבחור ה' גבה קומה ובעל בשר הרבה, אמר לו המהר"י שישאר אצלו על שב"ק, והיה לביל שב"ק אחד הקידוש אמר להבחור הא לך קידוש "צדוק", ובכן בכל סעודות שבת קרא אותו "צדוק", ביום הראשון כשנכנס הבחור לקבל ממנו ברכת פרידה שאל את המהר"י למה קורא אותו "צדוק" הלא שמי דוד, ענה לו, גם כשתבוא להבחין לעבודת הצבא, יאמרו עליך שאתה "צ"דק", וישחרך בעבוד שאתה בעל בשר הרבה יותר מדאי, וכך הוה, והרה"ק ה' אמר שכל הענינים ומופתים אשר הפליא לעשות, לא ה' בשום השבעות רק בכח הלימוד, כי בעת לימודו ביקש מהשי"ת שבכח זכות התורה"ק ימלא את בקשתו לפעול ישועות לכלל ישראל.

לוחם מלחמת ה'

ה' מראשי הלוחמים אשר לחם בתקיפות נגד המתחדשים, ועמד הראשון בשורה לעמוד בקשרי המלחמה, ולא חת מפני כל, סיפר מרן רבינו בעל ברך משה ז"ל שהמהר"י רצה מאד לעשות פילוג הקהילות בגאליציע, כמו שעשו היראים במדינת אונגארן, כי ענין ההתבדלות מרשעים ה' בבעלזא מיסודי היסודות, עד שאמרו בבעלזא כי אם לא יהי' בנמצא רשעים בסביבותיהם להפרד מהם, צריך להשתדל שפושע ישראל יקבע את מקומו שם כדי שיהי' ממי להפרד, ולתועלת זה ייסד מהר"י בחד עם הגאון רבי שמעון סופר האב"ד קראקא בן מרן החת"ס, את חברת מחזיקי הדת, וגם יסדו אז ה'מכתב עת' "מחזיקי הדת", שישמש כשופרו של היהדות החרדית נגד הפושעים, ואמר רבינו שהמהר"י ה' מקלל את הרשעים בקללות נמרצות, וסיפר כי פעם קילל את איש אחד, ויאמר לו האיש כי ידוע הוא ממילא שהכל ברכות, פנה מהר"י אל משמשו ר' פנחס, ואמר לו, פניע תקלל אתה, כי הרי הוא אומר שאני מברך, כשלחם מרן הקדו"ט ז"ע מלחמתו הכבידה בסיגעט נגד כת הספרדים עמד לימינו המהר"י וכתב מכתב חריף לראשי הקהילה דסיגעט, ועוררם לעמוד בקשרי המלחמה, ולא ימעדו קרסוליהם ויעשו כל הפעולות נגד הספרדים, וכל הענין הזה נעם מאד ללבו הטהור כמובא בהרבה מכתבים מגדולי אונגארן ששמעו מפיו הק', אח"כ כתב גם מכתב לציבור בכללות בסיגעט וכתב שם שרבים תמהים למה לא כתבתי ע"ד הפריצה אשר נעשה שם, הלא מהרתי לכתוב תיכף ומיד רק לא כתבתי להכלל משום כמה סיבות אשר את, אבל עכשו שרבים שואלים אמרתי להשיב את אשר בלבבי וכתב שם דברים חריפים מאד, מכתבים אלו עשה רושם אדיר, בשנת תר"ן אחרי אשר שקטה ארץ והניח לו ה' להקדו"ט מכל גבולו מסביב, נסע הקדו"ט אליו על שב"ק להכיר לו טובה על שעמד לימינו.

קצות ונתיבות, ועוד ה' אומר "אז דער טאטע האט זיך געזעצט לערנען האט ער אויס געשמוסט דעם גאנצן פני יהושע". אם כי ה' גדול בתורה ה' עמל להסתירו מבני אדם, פ"א ה' עם אביו השר שלום בלעמבערג, ובאו הגאונים בעל "מפרשי הים" והגאון ר' מרדכי זאב איטינגא זצ"ל לבקר את השר שלום, כשיצאו שלח השר שלום את המהר"י ללותו, ואמרו שני הגדולים במה נכבד את מהר"י, אמר הגאון רמ"ז נכבד אותו בד"ת, כי נאמר לו איזה דבר טוב, ואמר המהר"י הן, ותמך את ראשו בשלחן ושמע את דבריהם, אח"כ אמר הבעל "מפרשי הים" לבנו ר' יצחק אהרן שילוה את מהר"י בדרך אמר המהר"י לר' איטשע, שיאמר לאביו כי במחילה מכבוד תורתו נעלמו מאתו דברי המכילתא דשם ושם, כאשר בא וסיפר זאת לאביו נשתומם הגאון מגדלותו בתורה, ועוד יותר מענוותנותו, ואמר הלא הצדק אתו, והצדיק הלו לא רצה לבייש אותו.

הרה"ק משינאווא ז"ע כתב במכתב לחתן אחותו ה"ה הרה"ק ר' נתנלי חיים הורוויץ ז"ע (כן הנה"ק בעל אמרי נועם מדיוקב, חתנו של הנה"ק משה אונגאר זצ"ל חתן הדברי חיים ז"ע), אודות סיבת נסיעתו להרה"ק מהר"י מבעלזא, שבכל דבר שאדם עושה, צריך שיהי' לו שלשה טעמים, א. שייך לעצמו, ב. ליחיד סגולה, ג. לכל העולם, ואסתפק לגלות לכס טעם אחד, שכשהרבנית שלי היתה נשואה בזיווג ראשון עם בנו של הרה"ק רבי אלעזר, בכורו של הנה"ק השר שלום מבעלזא, הלויית להשר שלום י"ב מאות וזוהים, ונסעתי עכשו להנה"ק מהר"י לגבותם, המהר"י אמר שיתן חלק כחלק עם שאר הירשים, אבל – טען הרה"ק משינאווא – שלא הלוה להשר שלום כשלעצמו, אלא הלוה לו בתור אדמו"ר העומד בראש העדה, וכיון שמהר"י ממלא מקומו אז מוטל עליו לפרוע את כל הסכום. אדם אחד מסר סכום גדול להרה"ק משינאווא על מנת שיתנם לצדיק הדור, אבל לא בפעם אחת, רק מעט מעט, התחיל ליתן מזה לאביו הרה"ק מצאנו, ואחר הסתלקותו נתן למהר"י מבעלזא, מזה נראה שלדעתו ה' הרה"ק המהר"י צדיק הדור.

צורתו הק' ה' מטיל אימה על כל סביביו, סיפרה האשה שבישלה בביתו, שכשהרה"ק מהר"י ה' עובר דרך בית התבשיל, מהצר, נפל פחד על כל הנשים והפסיקו מלדבר א' לחברתה, סיפר הרה"ק מפשעווארסק זצוק"ל, שסיפרו לו שני אנשים שרצו לצייר לו הפחד שהי' בביתו לפני שהיו נכנסים אליו, המשילו ודימו למי שהי' צריך לעבור אצל הדאקטער לביקור, אם הוא ראוי לילך לצבא, שזה ה' סכנה לגוף ונפש, שאז ה' הפחד נורא, כן ה' הפחד אצל מרן, לא ה' מדברים איש לרעה, "איינער איז ארום געגאנגען צוגליט, דער אנדערער איז געווען ווייס", פ"א עמד אחד בבית הרה"ק מהר"י, וחישב בלבו, למה כל כך מפחדים מהרה"ק, האם הוא יכול לראות עוונות שעבר כל אחד, ותוך כדי דיבור יצא הרה"ק ואמר: מי הוא זה שעומד עם קלות הדעת, וסיים: "און טאקע דער מיטען הויכען קאפעליטש" (כך ה' לבוש המספר שהי' בעל העיבודא, אפ' גדולי וצדיקי הדור יראו מפניו).

שטייט אויף געדאווענטערהייט!...



אין אר"י: איז שוין אינדערפרי

די תלמידי מוסדותינו גייען אין חדר,
די ערשטע זאך! זענען זיי מתפלל די
ספעציעלע תפלה פאר די תומכי
מפעל "החזקת מלמד"

דאזי איז נאך דאן: טיף אינמיטן די נאכט

שטאק פינסטער; "יעדער" שלאפט נאך!!!
ווען דער תומך שטייט אויף אינדערפרי,
האבן די תשב"ר שוין לאנג מתפלל
געווען פאר אים!



שליסט אייך
אן אין מופעל



און די קינדער
וועלן מתפלל זיין
פאר אייך



• הצלת חינוך הטהור •

פרשת משפטים תש"ע

בעיר מאנטריאל
י"ב"ן



שבת של מי היתה

במסגרת מפעל "החזקת מלמד"

בשם אלפי בני ציון תלמידי המוסדות, ובשם מצדיקי הרבים אלו מלמדי תינוקות, שלוחה ברכתנו לכבוד הני אנשי שם קרואי מועד, אשר משמים וכו בזכות של כיתה שע"י מוסדותינו הק, ובעזרתם נוכל להחזיק מעמד, לחנך צאצאינו ע"ד המסורה לנו מרבנותה"ק על טהרת הקודש

פרשת יתרו

מנ"ה חיים הערש וועכטער הי"ו

המלמד: הר"ר שמואל אלטער בנעט שליט"א

מנ"ה אברהם מיינער הי"ו

המלמדים: הר"ר עזרא בנעט שליט"א
והר"ר מרדכי מנחם שווארטץ שליט"א

מנ"ה ציון עובדי מאסרי הי"ו

המלמדים: הר"ר יואל וויינבערגער שליט"א
והר"ר שמואל שאול גרינוואלד שליט"א

מנ"ה יוסף חיים טרעביטש הי"ו

המלמד: הר"ר יוסף מאיר שווארטץ שליט"א

מנ"ה אביגדור נחום מענדלאוויטש הי"ו

המלמד: הר"ר שאול יחזקאל שווארטץ שליט"א

הרב חיים הערש אשכנזי שליט"א

המלמדים: הר"ר יואל גרינוואלד שליט"א
והר"ר דוד שלמה וואנחאצקער שליט"א

מנ"ה חיים פארגעס הי"ו

המלמדים: הר"ר חיים הירש שליט"א
והר"ר נפתלי צבי בראדי שליט"א

מנ"ה חיים יושע פאלקאוויטש הי"ו

המלמדים: הר"ר צבי יודא ווייס שליט"א
והר"ר שמעון יואל בראך שליט"א

מנ"ה אברהם יוסף שווארטץ הי"ו

המלמד: הר"ר נפתלי פאלאטשעק שליט"א

הר"ר שלמה הערש שעהר הי"ו

המלמד: הר"ר יואל כץ שליט"א

מנ"ה ישראל משה בערקאוויטש הי"ו

המלמד: הר"ר אהרן ווייסהויז שליט"א

מנ"ה מרדכי קאהן הי"ו

המלמד: הר"ר מאיר חיים שישא שליט"א

מנ"ה שאול בראך בי"ו

המלמד: הר"ר משה ברוך כץ שליט"א

מנ"ה ישראל מרדכי שטערן בי"ו

המלמד: הר"ר הערשל גראס שליט"א

מנ"ה יוסף ישעי' זאבעל הי"ו

המלמד: הר"ר מנשה ברוך קליין שליט"א

מנ"ה חיים אלעזר ווערצבערגער הי"ו

המלמד: הר"ר אברהם משה לאנדא שליט"א

מנ"ה שמואל יעקב שווארטץ הי"ו

המלמד: הר"ר יעקב מיכאל היילברוין שליט"א

מנ"ה משה יודא גאלדבערגער הי"ו

המלמד: הר"ר משה יוחנן קליין שליט"א

זכות כל השעות של תורה ותפילה שנלמדו במסגרת הכיתה, יזקף לזכותכם
לעד ולנצח נצחים, עץ חיים הוא למחזיקים בה ותומכיה מאושר.

שבת של מי היתה, שבת של רבי אלעזר בן עזריה היתה, וכמה היתה הנדה היום, אמרו לו
בפרשת הקהל, ומה דרש בה, הקהל את העם האנשים והנשים והטף, אם אנשים באים
ללמוד נשים באות לשמוע טף למה באין, "כדי ליתן שכר למביאייהן". (חגיגה ג.)

מפעל החזקת מלמד

שע"י הנהלת המוסדות, פה בארה"ק

דבר בעתו

לקט אמרי קודש מפי צדיקו וקדושי עליון
בגודל קדושת הימים הבעל"ט וסגולתו

התיקון ע"י לימוד התורה – שבת קבלת התורה

קריאת התורה הקולות וברקים ממעמד הר סיני, ואמר שלא זכה לזה אף בחג השבועות זמן מתן תורתנו. ומובן הדבר כי אם מרן הקדוש הדברי חיים זי"ע קרא בתורה, והרה"ק משינאווא זי"ע האזין לקריאתו, בודאי שזכה לשמוע קולות וברקים ממעמד הר סיני, ומכל מקום נוכל ללמוד מזה אשר מעין דמעין כל אחד יכול לזכות. ועלינו לקבל על עצמינו בחינת נעשה ונשמע כמו בחג השבועות להוסיף אומץ בעסק התורה.



פרשת יתרו היא הכנה לשבועות, כמו רופא שנתן לאדם תרופה ומחלק אותה לחלקים מפני שא"א לקבל כל התרופה בבת אחת, כך א"א היה לקבל בבת אחת גודל הקדושה של חג השבועות, ונתנה לנו גם הקריאה של מ"ת בפרשת יתרו, והיא הכנה לשבועות. (בית אברהם)



וכל העם רואים את הקולות ואת הלפידים. כל אחד ואחד מסוגל לראות ולהשיג את האור הגנוז שבתורה באמצעות הקולות של תורה ותפילה אך תנאי אחד בדבר ואת הלפידים שהלימוד יהיה בהתלהבות. (תולדות יצחק)



בחודש השלישי לצאת בני ישראל מארץ מצרים ביום הזה באו מדבר סיני, ופירש"י ז"ל ביום הזה, בראש חודש, לא היה צריך לכתוב אלא ביום ההוא, מהו ביום הזה, שיהיו דברי תורה חדשים בעיניך כאילו היום נתנו עכ"ל, וצ"ל מכיון שפי' רש"י ז"ל ביום הזה בראש חודש, אי"כ איך יתכן לדייק מביום הזה שיהיו דברי תורה חדשים בעיניך כאילו היום נתנו, הלא אז בראש חודש עוד לא נתנה תורה אכן נראה הכוונה על ענין ההכנה שנצרך לעסק התורה הקדושה, שתהיה כמו אז שמראש חודש ועד מתן תורה התעצמו והתגברו בזריזות ההכנה לקבלת התורה הקדושה לצד חשקם ותשוקתם אליה על ידי שהיתה אז דבר חדש, כמו"כ בכל יום ויום צריך האיש הנלכב להכין את עצמו בהכנה כזו לדברי תורה כאילו זה דבר חדש. (אהל תורה)

ויאמר אליהם יעקב אביהם אותי שכלתם יוסף איננו ושמעון איננו ואת בנין תקחו עלי היו כולנו. "אותי שכלתם" בחינת אמת, כמאמר הכתוב תתן אמת ליעקב, וע"י שנפלו לשקר עי"ז באים ח"ו לפגה"ב, וזה "יוסף איננו" שהוא בחינת שומר הברית איננו, ומפגה"ב ח"ו נסתם לבו ומוחו ואינו יכול להתפלל, וזהו "שמעון איננו" כי שמעון מרמז על תפלה על שם כי שמע ה', והעצה לזה "ואת בנימין תקח" נרמז על התורה, לשון בן ימין היא התורה שניתנה מימינו של הקב"ה תקחו, היינו שתקחו לכם עסק התורה, עי"ז "עלי היו כולנו" אני ערב לכם שהכל יחזור אליכם כבתחילה הם מידות יעקב ויוסף ושמעון הנ"ל כולם יחזרו אליכם ע"י עסק התורה. (תולדות אדם)



עובדא ידענא שהרה"ק הדברי יחזקאל משינאווא סיפר שפע"א ה' בפרשת יתרו בצל קדושת אביו הגה"ק בעל דברי חיים זי"ע ובקראו את עשרת הדברות ראה ממש קולות וברקים כמו בשעת קבלת התורה על הר סיני ולא בדמיון ראיתי אלא בפועל ממש ראיתי בעיני את הקולות וברקים של מתן תורה, ואח"כ חשבתי אם כך זכיתי לראות בלי ההכנה לזה א"כ אשתדל להכין עצמי בקדושה ובטהרה ושמירה יתירה וכן עשיתי עד חג השבועות עבדתי על זה עבודת הקודש ונסעתי על חג השבועות לאבי והנה אז לא זכיתי לראות והבנתי שמה שזכיתי לראות בפרשת יתרו ה' מפני שאבי רצה להראות לי בכח קדושתו מה שהצדיקים יכולים לראות. עוד סיפר הגה"ק משינאווא שבעת שקרא אביו הק' את עשרת הדברות ה' לו התפשטות הגשמיות ממש כמו במעמד הר סיני. (דברי מנחם)



והנה מתאמרא משימה דרביה"ק מלובלין זללה"ה שבשבת קודש פרשת יתרו יורד השפעות קדושות של חג השבועות, וכ"ק מרן אאמור"ר בברך משה בפרשתן (עמוד קנא) הביא שפעם אחת היה הגה"ק משינאווא זי"ע בשבת קודש פרשת יתרו אצל אביו ק"ז הדברי חיים זי"ע, וזכה לשמוע בשעת

לע"נ

האשה החשובה

מרת ח' רבקה פערל ב"ר מרדכי ע"ה
ראדינגער

הונצח ע"י משפחתה שיחיו





רני ושמהי ליעקב

בתודה וקול זמרה, נברך בזאת השורה, ברכת מזל טוב, וברכות לרוב, קדם מעלת כבוד ידידינו החשוב האי גברא רבא ויקירא, עושה ומעשה למען מוסדותינו תדירא, מריחוק מקום וקירוב לב משליך עצמו מנגד למען מוסדותינו, את בלאנדאן ומצודתו פרוסה עלינו, רב פעלים לתורה ולתעודות, מלא וגדוש בתורה ובחסידות,

הרבני הנגיד המרום הגה"ח רבי יעקב יודא עסטרייכער שליט"א

מראשי ונכבדי קהילתנו הק' בעיה"ב לאנדאן יע"א - וממנהלי מוסדות יטב לב בארה"ק סניף אייראפע

לרגל השמחה השדויה בביתו, קול רינה וגילה על שפתו,

בהולדת הבת אצל נכדו החשוב המופלג והנעלה, נודע לשם ולתהילה הרב יואל לאנדא הי"ד

בן ידיד מוסדותינו האי גברא רבא ויקירא, מרביץ תורה ויראה טהורה, הו"ב טובא, הרה"ג ר' יחזקאל לאנדא שליט"א מנהל התאחדות האברכים דקהילתנו הק' עיה"ב לאנדאן יע"א

וחתן ידידינו החשוב האי גברא רבא ויקירא, גריס באורייתא תדירא, הו"ב טובא, הרב שלו' יצחק שעהר שליט"א מחשובי ונכבדי קהילתנו הק' בעיה"ב אנטווערפן יע"א

וצרופה ברכותינו שיזכו לרב תענוג ונחת, מכל יוצ"ח בבת אחת, מתוך אושר ועושר והרחבת הדעת, וימשיכו להרבות פעלים כבירים לטובת מוסדותינו בכל עת, ויתברכו בכל משאלות לבם לטובה, מידו המלאה הפתוחה והרחבה, וכט"ס.

המברכים בברכת הדאה

הנהלת המוסדות



ויברך אלקים את יצחק

ברנשי שמחה והוקרה, נביע בזאת השורה, ברכת מזל טוב וכל שירה, קדם ידידינו החשוב האדם היקר באנשים, לבו ער וחם לכל דבר שבקדשים, מסור ותומך לטובת כוללנו המעטירה, פז"ר נתן לאביונים חשיכה כאורה, נודע בצדקת פורונו לשם ולתפארה,

הרבני הנגיד הנכבד, רודף צדקה וחסד

מוה"ר יצחק זאב פיליפ שליט"א

מנכבדי ק"ק יטב לב בעואבי וויזיאמסבורג יע"א

לרגל שמחתו בהולדת בתו שתחי'

ויה"ר שמשמחה זו יחשע לו רב ברכות ושיבוע שמחות, מתוך תענוג ונחת, וימשיך בפעליו הברורים לפרט ולכלל מתוך הרחבת הדעת, ובשכר זאת ברבת ה' תלוה אותו בכל עת, וכל טוב סלה.

המברכים ביקרא דאורייתא

הנהלת הכולל

משולחן מלכים

שיחות קודש שנשמעו מפי כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

פנימי — קז — בלתי מוגה

לרגל השמחה בחצרות קדשינו בנישואי נכדת כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א
אנו מעתיקים כאן שיחת קודש ממרן רבינו שליט"א
עם הגה"צ כקש"ת רבי יהושע האראוויטץ שליט"א אדמו"ר מדזשיקוב
שבא לרבינו לברך ולהתברך בברכת מולא טבא לרגל שמחת קישור החיתון אצל צאצאיהם
באירוס נכדו חוב"ט ירו"ש הי"ו בן חתנו הגה"צ ר' זלמן אשכנזי שליט"א
אבד"ק אויסטילא
עב"ג הכלה הח' שתחי' בת אחיו הגה"צ ר' חנוך העניך אשכנזי שליט"א
רב ביהמ"ד אמני צדק ודומ"ץ שכותב עצי התמרים בקרית יואל יע"א
חדב"ג כ"ק מרן רבינו שליט"א

יום ג' פרשת לך לך תש"ע לפ"ק

ביקור כ"ק אדמו"ר מדזשיקוב שליט"א בבית כ"ק מרן רבינו שליט"א - בוויילאמסבורג יע"א

רבינו קיבל את פניהם בברכה

ואיחל רבינו לחתן הי"ו: דער אויבערשטער זאל העלפן ס'זאל זיין א קשר של קיימא און א בנין עדי עד מיט נחת און מיט שמחה.

הגה"צ ר' חיים צבי טיילבוים שליט"א, אב"ד סיגוט וזמסב"ג: דער ייטב לב האט זיך משדך געווען מיט זיין ברודער, דא האבן זיך אויך משדך געווען צוויי ברודער'ס.

רבינו יא, דער ייטב לב האט זיך משדך געווען מיט זיין ברודער רבי שמואל וואס איז געווען רב אין גארליץ (כאשר ישראל יעקב יוקל ז"ל אבד"ק וואלאווע נשא את בתו של מרן הייטב לב ז"ל), היינט מ' חשון איז טאקע רבי שמואל'ס יארצייט (שנסתלק בשנת תרמ"ט) ער ליגט אין קראקא¹ כ'בין שוין געווען דארט.

האדמו"ר מדזשיקוב: מיין איידעם זיידע.

רבינו: רבי מנחם שמואל'ס... (חתנו של הגה"צ מדזשיקוב הוא הרה"ג ר' מנחם שמואל טייטלבוים מרבני כולל וביד"צ טארטיקוב בבארא פארק, בנו של הרב החסיד ר' משה אהרן ז"ל, נכד הרב החסיד המפורסם ר' לייבוש טייטלבוים ז"ל מק"ק אוהעל).

אב"ד סיגוט וזמסב"ג: דארט איז געווען א דריטער ברודער רבי נחום הערש (אבד"ק דראהביטש ז"ל), און ער איז געווען ערב קבלן ביי די תנאים. דא איז אויך אינטערסאנט, די צוויי ברודער'ס האבן זיך אויך משדך געווען, און דער דריטער ברידער איז געווען שדכן.

אבי חתן: ס'האט זיך אנגעהויבן פונעם טאטן (הגה"צ אבד"ק אלעס שליט"א).

ונסתובב השיחה אודות הרה"ק העטרת ישועה מדזשיקוב ז"ל

האדמו"ר מדזשיקוב: כ'האב געפרעגט דעם פעטער רבי יודא'לע (כ"ק הגה"צ רבי יהודה האראוויטץ ז"ל מדזשיקוב ירושלים) צי ער געדענקט איהם? האט ער געענטפערט יא. ער פלעגט אונז נעמען ביים דוכענען אונטערן מלית.

1

הגה"ק רבי שמואל נסתלק על אם הדרך בהיותו בקראקא, ועל מצבתו חרתו דברי חז"ל (סנה. ג.) רגליו דבר איש אינן ערבין ביה לאתר דמיתבעי תמן מובילין יתיה, לרמוז שנסתלק על אם הדרך.

רבינו: ער איז נסתלק געווארן נאך פאר'ן ערשטן וועלט'ס קריג.

הארמו"ר מרדשיקוב: יא, תרע"ג (יא מכת).

רבי יודאל'ע האט מיר פארציילט אז א איד האט איהם דערציילט אז ראש חודש ניסן תרע"ב ביי די סעודת ראש חודש, ס'איז געווען א עולם, גאנץ יונגע מענטשן אויך, דער עטרת ישועה רופט זיך פלוצים אן 'אלע זענען צוקנופטיגע זעלנערס, מ'וועט דאך מוזן עסן נבילות און טריפות אויך ר"ל, וויל איך ענק בעטן עמין זאלסט כאטש נישט אפלעקן די ביינער'.

רבינו: ער האט געזאגט אזא ווערטל ווי אזוי ס'גייט אויסקוקן נאך די מלחמה... איינער האט פארלוירן זיין מלית און תפילין - האט ער אזוי געזאגט - וואס דארף מען זיין אזוי פארביטערט, דאס איז דאך רש"ים תפילין (וויאזוי שלז), און דאס איז רבינו תמ"ס תפילין, און דער מלית איז א מערקישער מלית, און דער סידור איז א בארדיטשובער סידור - אזוי האט ער אויסגערעכנט א יעדע זאך - אויב אזוי, נאר דאס מלית בייטל האב איך פארלוירן, דארף עס נישט אזוי שטארק וויי מוהן... אזוי וועט בלייבן דער סוף פון די מלוכה, ס'איז דאך קודם געווען א גרויס לאנד עסטרייך - אונגארן, און ס'האט זיך צוטיילט, ביז ס'איז נישט געבליבן גארנישט.² אזא ווערטל האט ער געזאגט.

אבי החתן: רבי אלטער (בנו ומ"מ של הרה"ק העטרת ישועה ז"ל) האט דאך אויך פארגעזאגט וועגן די צווייטע קריג.

הארמו"ר מרדשיקוב: דער בילגוריער רב (הנה"צ ר' מרדכי רוקח ז"ל) איז געווען אויף מיין בר מצוה אין ירושלים, און האט גערעדט, האט ער געזאגט 'די דזשיקובער רבי'ס האבן געהאט א כח וואס אנדערע רבי'ס האבן נישט געהאט, דעם בר מצוה בחור'ס עלטער זיידע (העטרת ישועה) האט פראוויס געזעהן די ערשטע וועלט'ס קריג, און דעם בר

2

כי קודם מלחמת העולם הראשונה היתה עסטרייך-אונגארן מלוכה גדולה, כי כל המדינות סביבותיה היו שייכים להקור"ה גאליציע, אונגארן, טשעכסלאוואקיע, בוקאווינא, טראנסלאוואניע, זיבענבערג, איטאליע, טרעסט, וחלק גדול של יאגוסלאוויע, ועוד. אמנם אחרי המלחמה נפל כל גאליציע תחת פוילן, טשעכיי נעשה מדינה לעצמה, זיבענבערג תחת ראמעניא וכו'.

רביה"ק בעל ברך משה איז א סתם!

דער טאטע ז"ל האט געזען דעם צער די עגמות נפש וואס ס'האט זיך אפגעטון אינדערהיים, און ער האט כמה פעמים געזאגט, אז דבר שנצטער בו אותו צדיק, וואס ער (דער עצ"ח זי"ע) האט זיך אזויפיל מצטער געווען אויף דעם, ער זאל עס קענען מחדש זיין, **האט ער באשלאסן אז ער גייט מאכן א כולל אין בני ברק.**

האלב האט ער אליינס באצאלט פון די אייגענע מאש יעדן חודש, די אנדערע האלב האט ער געהייסן ר' אורי אז ער זאל צוזאמשטעלן.

(כ"ק מרן רבינו הגדול שליט"א
אצל מנבית השטני לטובת צדקת רבי מאיר בעל הנס
ט"ז שבט תשס"ז - וויליאמסבורג)

כולנו! כולנו!

דינער הראשונה

והחזקת היסודות

מוצש"ק פר' תרומה הבעל"ט | באולם אימפעריעל, וויליאמסבורג

כ'

דאס געהאלט פונעם ברכ משה זי"ע

”

דער טאטע ז"ל פלעגט צו באקומען געהאלט פון קהל, קהל פלעגט אים צו געבן דאס געהאלט צוויי מאל א יאר אזוי האבן זיי זיך געפירט, ער האט גענומען דאס גאנצע געהאלט וואס ער האט באקומען, אוועק געשיקט קיין ארץ ישראל. מיין ברודער הרב ר' שלום אליעזר ער איז געווען גבאי צדקה ביים טאטן ז"ל האב איך אים געזאגט מכבדו בחייו מכבדו במוותו, איך בעט זאלסט ווייטער זיין דעם טאטנס גבאי צדקה, דאס איז דעם טאטנס קופת צדקה, זע ווייטער צו זיין, ער זאל האבן דעם טיטל און טראגן דעם נאמען נשיא הכולל, ער פלאגט זיך דערפאר און ב"ה ס'גייט אן מ'איז ממשיך אזוי, מ'שיקט געלט קיין ארץ ישראל.

“

(כ"ק מרן רבינו הגדול שליט"א)
אצל מנבית השנית לטובת צדקת רבי מאיר בעל הנס
ט"ז שבט תשס"ז - וויליאמסבורג

כולנו! כולנו!

דינער הראשונה

החזקת היסודות

מוצש"ק פר' תרומה הבעל"ט | באולם אימפעריעל, וויליאמסבורג

מצוה בחור'ס זיידע (הרה"ק ר' אלטער) האט פאראויס געזעהן דעם צווייטן וועלט'ס קריג...

ווען דער סמישטיגער איז געווען ביי איהם האט ער פאר איהם געזאגט, 'קיין זוהר קען איך נישט, אבער ליינען א צייטונג קען איך, און איך קען ליינען צווישן די שורות אויך, ס'זאגט אפ א דורבן וואס ס'איז נאכנישט אזאנס געווען'.

רבינו: איך וועלעכן יאר איז דאס געווען?

האדמו"ר מדזשיקוב: אנהייב תרצ"ט.

רבינו: תרצ"ט איז שוין טאקע געווען זייער אנגעצויגן, ס'איז שוין געווען נאכ'ן איינשלאס, איך עסטרייך איז שוין געווען... פוילן איז שוין געווען ארום גענומען פון דריי זייטן, ס'איז שוין געווען ביטער.

*

אבי החתן: די כלה הייסט דאך נאכ'ן אחבת ישראל'ס רעביצין, דעם אמרי נועם'ס מאכמער.

רבינו: דער דברי חיים אין שמות נשים (אות ה') זאגט וואס איז דער נאמען הינדא, ס'איז דער שם אדנ"י און א ה' פונעם שם הוי"ת.³

איך וועלעכן יאר איז דער אמרי נועם נסתלק געווארן?

האדמו"ר מדזשיקוב: תרל"ז.

רבינו: א יאר נאכן דברי חיים (שנסתלק ב"ה ניסן תרל"ז).

האדמו"ר מדזשיקוב: דער עמרת ישועה איז אלט געווען פיר און זעכציג יאר.

רבינו: בימים ההם האט דאס געהייסן א אלטער איד.

האדמו"ר מדזשיקוב: רבי אליעזר דזשיקובער (אבי שלשת דזשיקוב) איז געווען איבער זיבעציג.

וכיבדו רבינו לברך על חיון

ובירכו רבינו: לחיים, דער אויבערשטער זאל העלפן דער זווג זאל עולה יפה זיין, מ'זאל זוכה זיין צו שמחות ביי די קינדער און אייניקלעך און ביי אנדערע קינדער און אייניקלעך.

האדמו"ר מדזשיקוב: לאנגע יארן זאל מען זיך קענען פרייען צוזאמען.

3

ו"ל שם: ודע דשם זה הינדא, לפי דעתי נגזר מצירוף של שם הקדוש הנקרא [אדנ"י] שיש צירוף כזה [עדנ"א], וה"א נוספת שהוא ה"א בתראה משם הנכתב, עיי"ש.

רבינו: מוֹזְעָהָת אִין רֶשֶׁב"ם אַז ס'איז נִישְׁט דאָס לִשׁוֹן פֿון רֶש"י.

האדמו"ר מרדזשיקוב: צוויי מהלכים.

רבינו: רֶש"י מאַכט דאָס אַזוי בקיצור נמרץ, און דער רֶשֶׁב"ם איז שטארק מאריך.

ונפרדו לשלום

וליווחו רבינו ברב ברכות שהזיווג יעלה יפה

לתפארת האבוק"ה

ואיחל רבינו להמחותן והחתן ולבני המשפחה שיחיו

ושאל רבינו את החתן אודות לימודיו בישיבה

והשיב שהם לומדין עכשיו בתחילת פרק חזקת הבתים שבמס'

בבא בתרא

רבינו: חזקת הבתים איז א שיין לערנען, אבער א שווער לערנען.

האדמו"ר מרדזשיקוב: בבא בתרא איז נישט צי א לאנגע מסכתא, נאר דער רֶשֶׁב"ם האט דאָס אויסגעצויגן.

יום ב' פרשת ויגשת תש"ע לפ"ק

ביקור כ"ק אדמו"ר מזלאטשוב נתניה שליט"א

בבית כ"ק מרן רבינו שליט"א - בקרית יואל יע"א

עפעס מיט מיר, אבער איך ווייס נישט פון וואו ס'נעמט זיך צו מיר אזא הייליג קינד.

רבינו: יא, ער האט זיך אמאל געקריגט מיטן דברי חיים, און דער דברי חיים האט זיך צושריגן 'איך ווייס נישט פון וואו ס'קומט זיך צו מיר אזא קינד'. אבער רבי מאטעלע האראנסטייפלער (חתן מרן הדברי חיים ז"ל) וואס איז אויך געווען דארט, האט ער געזאגט 'איך ווייס יא...'

בעל האכסניא הרה"ג ר' חיים יוסף ווערצבערגער שליט"א רב דביהמ"ד הניאד בקרית יואל: איינער האט דערציילט בשם דער בריגלער רב, אז ווען דער שינאווער רב איז געווען גאנץ א קליין קינד, האט ער עפעס געמוטשעט דעם מאמען ווען זי האט געהאלטן אינמיטן

וכן ידוע בענין נפילת אפים בימי ספירת חוד שהרה"ק מצאנו לא אמר והרה"ק משינאווא חלק עליו.

וכן עיי' בס' ו"ג אורות (עמ' רמ"ט) שהרה"ק משינאווא נכנס לבית אביו אחר הסתלקות וראה שאין שם אמה על אמה וזכר לחורבן ולקח סכין ובעצמו קילף את הסיד.

ועיי' בס' מראה אש (אות י"ד) שהיה במרחץ קרעניץ אצל הרה"ק משינאווא זי"ע והיה שם סיפור עם ילד שלא נימול כראוי, וא' הראה את דברי הרה"ק בתשו', והרה"ק הוציא איזה ספר ששם היה כתוב שנעיקבטא דמשיחא הבן יחלוק על אביו בענין שבת ומילה והלכה בדברי הבן.

וכן ידוע שהרה"ק משינאווא העיד על עצמו שמרומז בספר שער הגלגולים שיהיו לו מחלוקת עם אביו הק', עיי"ש באריכות.

רבינו קיבל פניו בכבוד ושאל בשלומי

ובמצב בריאותו לאו"ש

רבינו: וואס מאכט מען עפעס גוטס?

האדמו"ר מזלאטשוב: ב"ה, חסדי הבורא יתברך שמו. יעצט איז די יארצייט פונעם הייליגן שינאווער רב (ו' סבת), ער פלעגט צו טשעפען דעם טאטן דעם הייליגן דברי חיים,⁴ האט דער דברי חיים געזאגט, ער טשעפעט זיך

4

כידוע היה כמה פעמים חילוקי דעות בין הרה"ק משינאווא ואביו הרה"ק מצאנו בענין הלכה כגון בדבר מקום קביעת המזוזה, שטר מכירה של שבת, אופן עשיית קשר של תפילין, ועוד, הנהגה זו עוררה את פליאתם של האנשים ולא ידעו את פשר הדבר. ומסופר שאחיו הרה"ק מקשאנב רצה פעם אחת להתערב בהמחלוקת ולהגן על כבוד אביו, אמר לו אביו: השמר לך, כי אתה מושק באש.

וכן ידוע שהיו חילוקין ביניהם בכמה הלכות, והצדיקים המליצו על זה הפסוק ולמדה את בני עד תנ"ם שהוא הראשי תיבות תפילין, מזוזה, מילה, שבג' הלכות אלו בפרט היה להם חילוקי דעות בהלכה. והיינו בדבר קביעות מקום המזוזה, שמרן הרה"ק סבר שרק בפתח החיצון צריך להיות בטפח הסמוך לחוץ, אבל בשאר הפתחים אין צריך להיות כן, והרה"ק משינאווא טען שבכל פתח צריך להניח המזוזה בטפח הסמוך לחוץ, ועיי' אריכות בזה בשו"ת מנחת אלעזר (ה"א סי' ל"ו) עיי"ש.

וכן היה חילוקין בהיתר של שטר מכירה של שבת עיי' בתשו' דברי חיים (מהדור"ס סי' כ"ט).

וכן נחלקו באופן עשיית הקשר של תפילין שמרן הרה"ק היה עושה ד' כפולה, והרה"ק משינאווא עשה קשר בעין מ' סתומה.

דאווענען, האט זי זיך אנגערופן 'שייג... לאז מיר דאווענען', האט ער איהר געזאגט 'א פלא, דער מאמע האט געהאט א מאמע וואס האט נישט געקענט קיין עברי האט זי געהאט א זוהן א צדיק, און דו דאוונסט און דו האסט א זוהן א שייג...!'

רבינו: אויז?! כ'האב דאס נאך קיינמאל נישט געהערט. דער שינאווער רב האט זיך אויפגעטון אז דער רבי פון לובלין האט איהם געליינט אין קוויטל.

דעם דברי חיים'ס רביצין איז געווען אין לובלין איידער דער שינאווער רב איז געבוירן געווארן, זי איז אריינגעגאנגען צום רבי'ן פון לובלין און דער רבי פון לובלין האט זיך אויפגעשטעלט פאר איר. האט ער געזאגט 'נישט פאר דעם שטעל איך מיד אויף ווייל זי איז א בת תלמיד חכם' – זי איז דאך געווען א טאכטער פונעם ברוך מעם – 'און נישט ווייל זי איז אן אשת חבר, נאר וועגן דאס קינד וואס זי וועט האבן', און זי האט זיך דעמאלטס געזעגענט מיט א קוויטל ביים רבי'ן פון לובלין.

האט זיך דער שינאווער רב אויפגעטון אז דער רבי פון לובלין האט איהם שוין אינגעניגן געהאט, נאך איידער ער איז געבוירן געווארן (הרה"ק מלובלין נסתלק ביום ט' אב תקע"ה, הרה"ק משינאווא גולד ביום כ' שבט תקע"ו).

דער שינאווער רב איז ארום געפארן צו אלע רבי'ס, ער האט געהאט עפעס א ענין דערין.⁵
הגרה"י: צום טשארטקובער (הרה"ק רבי דוד משה ז"ל).⁶

5

ידוע שדרכו בקודש של מרן הגה"ק משינאווא היה לנסוע הרבה, ואמר פעם על עצמו, דאיתא בספח"ק שכל יהודי יש לו שורש נשמתו מאות אחד בתורה, ושורש נשמתו הוא מנה' הפוכה של 'יודי בנסוע', ואמר על זה הרה"ק רבי שלמה'לע מביאבוב ז"ע (בו של אחי הגה"ק רב מאד נתן האלבערשטאם ז"ע בנו השלישי של מרן הגה"ק מצאנו ז"ע) שהוא אין דרכו בכך אלא יושב בביתו תדיר ולא אהב לנסוע משום ששורש נשמתו הוא מאות ו' של 'ובנחה יאמר'.

6

עיי' בס' י"ג אורות (ה"א, עמ' קכ"ה) שהרה"ק משינאווא היה פע"א בפאטיק ונסע אליו הרה"ק משינאווא על שבת, ובהיותו שם ראה שבער"ש נתנו רק נרות על השולחן, ושכחו להניח חלות, ובשבת רצו החסידים לטלטל את השולחן, אולם הרה"ק משינאווא עורר אותם

רבינו: יא, צו אלע רבי'ס.

הארמו"ר מזלאטשיב: ער איז דאך אויך געפארן קיין ארץ ישראל.

רבינו: אינטערסאנט, דער שינאווער רב האט אסאך געפאסט, מרבה געווען בתעניתים, זייער זייער אסאך, טאמער אבער ער איז געפארן האט ער נישט געפאסט, און געזאגט 'ענה בדרך כוחי' (תהלים קב, קד), דער וועג איז אליינס א תענית, צוויי תעניתים אויף אמאל מאכט מען נישט, אבער אזוי האט ער זייער אסאך געפאסט.⁷

דער דברי חיים האט נישט אזוי געפאסט, ער האט דאך געפירט טיש יעדן טאג.⁸

הארמו"ר מזלאטשיב: ערב פסח האט ער אויך געפירט טיש.

רבינו: דער דברי חיים האט געפירט טיש ערב פסח אין בית מדרש דארט וואו ער האט געפירט דעם סדר... א איד וואלט דאס היינט נישט געטוהן... אבער דער דברי חיים האט מקפיד געווען אז אינעם זעלבן שטוב וואו ער פירט דעם חמץ/דיגן טיש, דוקא דארט פירן דעם סדר.⁹

שאסור מטעם כסים לדבר האסור, אך הם לא רצו לשמוע בקולו, לכן השעין הרה"ק משינאווא את עצמו על השולחן ולא תניחם לטלטל.

7

עיי' בספח"ק דברי יהוה"ק (פרשת שופטים) ז"ל: כי יפלא ממך דבר למשפט וגו' ובאת אל הכהנים וגו' ודרשת והגידו לך את דבר המשפט, אמר [הרה"ק משינאווא ז"ע] באכלי מזונות אצל מו"ה הגה"ק ארי' דבי עילאי זלה"ה, עלה בדעתי לשאול עצת קדשו בענין תעניתים, וכשבאתי לפניו דיבר עם אחד, ואמר בזה הלשון: "פאסטן אז מען קען מיהיכי תיתי, אך שאין זה העיקר", וכאשר שמעתי דברי קדשו לא שאלתי אותו יותר, כי שמעתי תשובה על אשר רציתי לשאול, עיי"ש מש"כ לפרש בזה הפסוקים.

8

מסופר שפע"א הגיע הרה"ק האך פרי תבואה מליסקא ז"ל לבקר אצל הרה"ק מצאנו והוא היה רזה עד למאוד ואכל קמעא, והרה"ק כיבדו לאכול עמו בקערה אחת, ואמר לו 'פארוואס עסט איר נישט? עסט ווייל אז מ'קוקט אייך אן, פארגייט די אפעטיט צו זיין א ערליכער איד'.

9

ומן הראוי להעתיק כאן דברות קודש שהשמיע כ"ק מרן רבינו שליט"א בסעודת רעוא דרעוויין פ' בחקותי תשס"ג מה שאמר לכאר מלתא בטעמא בענין מנהגו של מרן הדברי חיים לאכול הסדר באותו מקום שאכל החמץ, על פי מה דמתאמרא משמיה דהרה"ק מהרי"ד מבעלזא

אזוי האט אלע מאל געדויערט ביז ווען מ'האט געברענגט דעם ביר, מ'האט דאך געדארפט גיין אין א גוי'שן ווערטס-הויז און דארט קויפן ביר, א איד האט דאך נישט געהאט ביר מוצאי פסח, אזוי האט דאס געדויערט יעדעס יאר און דער דברי חיים האט געווארט, ער האט געהאט א ענין צו מאכן הברלה אויף ביר.

איין יאר האט פאסירט אז מ'האט געדאוונט מעריב און איינער א אדם פשוט האט שוין געברענגט ביר, האט דער דברי חיים איהם געפרעגט ווי אזוי האסטו שוין געקענט אזוי שנעל פארשאפן ביר, האט ער געזאגט, אז ער האט געזעהן אז יעדעס יאר דארף מען אזויפיל ווארטן ביז מ'וועט ברענגען ביר, האט ער מחליט געווען אז ער וועט אוועק לייגן ביר פון פאר פסח, ער האט אבער נישט פארשטאנען אז דאס איז א איסור פון חמץ שעבר עליו הפסח...

הגדה"י: ס'איז געווען זיין געזעהן...

רבינו: מ'קען נישט מפרש זיין די כוונות פונעם דברי חיים, אבער אזוי האט דער דברי חיים געהאט א קפידא אז אינעם זעלבן שטוב וואו מ'עסט חמץ, יעצט ווען ס'קומט פסח עסט מען נישט קיין חמץ וועגן ציווי הבורא.

הגדה"י: מ'שרייבט אז דער באבובער רב רבי שלמה'לע (הראשון) איז געגאנגען באזוכן ביי דעם עושר ר' שמעון וואלף ראטשילד, און ער האט געוויזן דאס גאנצע הויז, אלע שטובער, פאר'ן באבובער רב, און נאכדעם זאגט ער אז ער וויל ווייזן נאך עפעס א זאך, האט ער צוגעפירט צו א עקסטערע דירה, און זאגט דאס איז א פסח'דיגע דירה, א גאנץ יאר קומט דא נישט אריין קיין חמץ.

אך מאידך הי' הרבה צדיקים שהקפידו שלא לאכול חמץ במוצאי פסח אלא היו אוכלים שיורי מצות, וכן מובא בס' ליקוטי מהרי"ח בשם המהר"ל שאדרכה הקפידו שלא יהי חמץ בביתם. ועי' בדרכי חיים ושלום (אות תל"ג) שיש בהמשך אכילת מצה לאחר פסח משום חביבות המצוה, והיא מיכלל דמהימנותא.

ועי' בנימוקי או"ח (סי' רע"א) שדייקא במדינות פוילן וליטא היו יכולים לקדש על שחר כיוון שהיו לא הי' מצוין ע"כ הי' השכר חמור מדינה, אבל במקומות שהיו מצוין אין נכון להדיל על שחר כיוון שאינו חמור מדינה. אמנם עי' בשו"ת שבט הלוי (ח"ג סי' פ"ו) שכ' ללמד זכות על מנהג זה. ובכף החיים (סי' תצ"א) מביא בשם המקובלים שיש ענין להבדיל על היין דייקא במוצאי פסח.

האדמו"ר מזלאטשוב: נאך א זאך פונעם דברי חיים, אזוי ווי ס'איז געווארן אויס פסח, האט דער דברי חיים געמאכט הברלה אויף ביר, דער אויבערשטער האט שוין מער נישט געהייסן (למנוע עצמו מן החמץ).

רבינו: ס'שטייט שוין אזוי אין רמ"א (סי' רצ"ו ס"ב).¹⁰

לפרש הכתובים (שמות ד') ופרעה הקריב וישאו בני ישראל את עיניהם והנה מצרים נוסע אחריהם ויראו מאד ויצעקו בני ישראל אל ה', וביאר ע"פ מזה שאמר הרה"ק השר שלום מבעלזא זי"ע על הפסוק (שמות י"ג) ולא נחם אלהים דרך ארץ פלשתים כי קרוב הוא, כי אמר אלהים פן ינחם העם, פ"י פן ינחמו ממעשיהם הרשעים לעשות תשובה באמת, בראותם מלחמה, היינו מלחמת היצר, וכדי שתהא התשובה בשלימות ושבו מצרימה, כי התשובה צריכה להיות באותו מקום שחטאו כדאיאת בגמרא (יומא פ.). אבל הקב"ה לא רצה שישבו עוד למקום טומאה זו, עכ"ל. וזה שאמר ופרעה הקריב, ואיתא במדרש (שמו"ר פכ"א ס"ה) שהקריב את ישראל לתשובה. וכשראה הקב"ה גודל תשובתם לשוב תשובה אמיתית, עד שבשביל כך רצונם לשוב למצרים כדי שתהא התשובה באותו מקום, הביא הקב"ה את ארץ מצרים לשם, וזהו והנה מצרי"ם נוסע אחריהם, שנעקר כל ארץ מצרים אחריהם, ויצעקו בני ישראל אל ה', שעשו תשובה כראוי, עכ"ל. ועל פי זה יש ליתן טעם לשבח על מנהגו של מורן הדברי חיים זללה"ה שבערב פסח ערך שולחנו הטחור בבית מדרשו ואכלו חמץ, ובליל התקדש החג ערך את הסדר במקום ההוא, ויש לומר הכוונה בזה הדגה חמץ רמז על היצירה, ועל כן במנהגו רמז שבאותו מקום שאוכלים חמץ, היינו שנכלשו ח"ו באיזה חטא ועון, באותו מקום אוכלים מצה, ועושים תשובה, כי התשובה צריך להיות באותו מקום, עכ"ל.

¹⁰ עי' ברמ"א (סי' רצ"ו ס"ב) שנהגו להדר להבדיל על שחר במוצאי פסח ולא על יין, משום דחביב עליו.

ובעצם ההבדלה על שחר במוצאי פסח, מובא בס' מעשה רב (אות קפ"ה) בשם הגר"א ז"ל שהי' מקפיד להבדיל על שחר ולטעום חמץ במוצאי פסח כדי להראות שאכילת מצה בימי פסח לא היה להנאתו אלא מפני גזירת הבורא ב"ה.

ובס' מועדים וזמנים (ח"ה סי' רס"ג) מביא בשם התורה תמימה (פר בא אות קפ"ו) סמך למנהג זה מדברי התרגום יונתן על הפסוק בערב תאכלו מצות עד יום האחד ועשרים להחדש בערב, וכי התרגום יונתן על יומא ועשרין וחד לירחא ברמשא דעשרין ותריין תיכלון חמיע, ומשמע שיש קפידא לאכול חמץ במוצאי פסח.

וכן בס' ברכת הפסח (אות ד') מביא שהרה"ק רבי שמעון מירוסלאוו ז"ל הי' נוהג ליתן בערב פסח בבוקר איזה פרוטות למשמשו שיהי' מוכן לקנות שחר אצל עמו"ם תיכף במוצאי פסח שיהי' לו להבדלה.

כִּי־הָאֵב גַּעְמוּהוּן אִין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְעַתָּה מִעַן וְיִסֵּן וְעַתָּה מוֹשִׁיחַ וְעַתָּה קוֹמֵעַן.

רבינו: ווען דער שינאווער רב איז געווען אין ארץ ישראל, איז עס נאך געווען בחייו פונעם דברי חיים, ווען ער איז אהיים געקומען האט דער דברי חיים געמאכט א סעודה לכבודו פונעם שינאווער רב וואס איז אהיים געקומען, און דער צאנזער רב האט געבעטן 'דערצייל אביסל וואס איז געווען אין ארץ ישראל', האט דער שינאווער רב דערציילט אז ווען ער איז געווען אין ארץ ישראל האט ער געזעהן א ל"ז צדיק. ווען ער איז געווען אין צפת, איז ער געווען אין מקוה דארטן, און יענער ל"ז צדיק איז געווען פריער אין מקוה, ווען ער האט זיך געטובלט האט ער באמערקט אויף איהם אז ער איז עפעס א זאך... ווען שינאווער רב איז אריין אין בור איז יענער איד ארויס פון בור, אבער ער האט געוואלט זיך קענען מיט יענעם איד, האט ער אבער געזעהן אז יענער איד האט זיך שוין מוזר געווען און מקדים געווען ארויסצוגיין פון מקוה, דער שינאווער רב האט זיך צוגעאיילט ארויס צו גיין פון מקוה, אבער ער האט שוין יענעם נישט געטראפן, האט ער זיך אנגעהויבן נאכצופרעגן וואו איז דער איד געגאנגען? ביז איינער האט איהם געזאגט אין וועלכע אכסניא ער איז, איז דער שינאווער רב געגאנגען צו די אכסניא אויפזוכן דעם איד דארטן, אנקומענדיג אין אכסניא פרעגט ער וואו איז דער איד, זאגט איהם דער בעל אכסניא, אז דער איד האט מאקע ביז יעצט דא געוואוינט, אבער ער האט זיך יעצט צוזאם געפאקט די פעקלעך און אוועק געגאנגען פון דא, וואו איז ער געגאנגען? האט דער בעל אכסניא איהם געוויזן דעם וועג וואס ער איז דארט געגאנגען, דער שינאווער רב האט איהם אנגעהויבן נאכגיין און זוכן, דער

נשמת רשב"ג, ולא הלך למירון, אח"כ נתוודע שאנשים מסוימים שכרו ערלים להרוג יהודי עם זקן אדום וכך וכך תאורו שיסע על דרך מירון, וכזוהו על הרה"ק משינאווא, הערלים תפסו יהודי אחר והכוהו, ולבסוף ראו שטענו והניחוהו לנפשו, ואודות הרמז מספר הגלגלים ניצול בנס, וביום ט"ו באב שלאחריו נסע למירון.

ו"ל הרה"ק משינאווא בשער הספר: 'אשר הקרה ה' עתה מקרה מהור לפני בהיותי באה"ק, והוצאתים לאור אני הק' יהוקאל שרגא האלברשטאם אבד"ק סטראפקוב.

דער עושר האט געזעהן אז דער באבובער רב ווערט נישט אזוי נתפעל, האט ער איהם געפרעגט איז דען דאס נישט קיין חשוב'ע זאך? האט דער באבובער רב געזאגט, ווען ס'וואלט ווען געווען א ענין, וואלט דער זיידע דער דברי חיים זיך געלאזט קאסמן, ער האט זיך דאך געלאזט קאסמן פאר א מצוה... נאר וואו מ'עסט חמין דארט דארף מען פירן פסח.

רבינו: יא, ער האט געהאט א גרויסע קפידא, ער האט דאך געפירט דעם סדר אין בית מדרשו, און דארט האט ער ערב פסח אינדערפרי געפירט מיש, און נאכדעם האט מען אויסגעקערט און אויסגעוואשן.

האדמו"ר מזלצטשוב: דער הייליגער שינאווער רב איז דאך געווען אין ארץ ישראל, ווען ער איז צוריק געקומען האבן די שינאווער חסידים געשמועסט צווישן זיך וואס דער רבי האט אויפגעטוהן אין ארץ ישראל, פונקט איז דורך געגאנגען דער שינאווער רב און האט געפרעגט וואס מ'רעדט דא? האט מען געזאגט אז מ'רעדט וואס דער רבי האט אויפגעטוהן אין ארץ ישראל. פרעגט דער שינאווער רב, נו, וואס זאגט מען? האט מען געזאגט איינער זאגט אז דער רבי האט דאס געטוהן, און איינער זאגט אז דער רבי האט דאס געטוהן... איינער זאגט אז דער רבי האט געוואלט דרוקן א ספר,¹¹ האט ער געזאגט 'דאס וואס

11

כידוע שהרה"ק משינאווא הדפיס הספרים הגדולים זהרי חמה על הוזה"ק מהרמ"ק זצ"ל.

ועי' בס' י"ג אורות (ח"א, עמ' קנ"ה) שכשהיה הרה"ק משינאווא בארה"ק רצה הרה"ק משינאווא לעלות למירון, לפני זה נישט לארון הספרים לקחת איזה ספר, ונפל מתוכה ספר הגלגלים לר"ח וויטאל [שהיה אז בכת"י כי לא נדפס עד אז רק ל"ה פרקים הראשונים, וכשהור הרה"ק משינאווא מאר"י הדפיסו בשלימותו בשנת תרל"ה] וכשהרימו הסתכל הרה"ק משינאווא בהספר בהדף שנפתח, וראה שכתוב שם (בס' ס"ד) כזה"ל: "גם זה מצאתי מכתיבת יד מורי וזה"ל ולא הבנתי כוונת הדברים, וז"ל, ישמאל על אלישע ר' גמליאל בנו של ר' יהודה הנשיא רבינו נסים ורבינו טודוס ר' חנניא בן דוסא ר' יהודה חסיד, גמילות חסדים, הוכח תוכיח, הרהורי עבירה, נפל ממנו ספר, או נפל לפניו, ונתחיל עתה בענין קרח ולא יבינהו עד ראותו תקון שישי, הוא נתקוטט עם אביו, עד אשר קללו אביו, אין ראוי לילך למירון ולא לטבריה, ולינתן בן עזיאל טוב מאוד וכבר נגזרה גזירה, ואמר הרה"ק משינאווא שהוא גלגל נשמת ר' גמליאל, ואביו הרה"ק מצאנו הוא

כיוועל נאכזאגן א ווארט פון מיין רבי'ן, מ'זאגט אין תהלים (קכ, א) בשׁוּב ה' אֶת־שִׁיבַת צִיּוֹן... אז ימלא שְׁחוֹק פִּינוּ, האט מיין רבי געפרעגט ביי אידישע קינדער איז נישטא קיין געלעכטער, איז וואס איז דאס שְׁחוֹק פִּינוּ, וואס איז די געלעכטער, האט ער געזאגט אזוי - ס'איז דאך נעבעך אומגעקומען אזויפיל אידישע קינדער, מ'איז דאך אריבער אזא אוישוויץ - ווען דער אויבערשטער וועט העלפן ס'זעט זיין די גרויסע ישועה, וועלן די אלע אידן צוריק זיין און לעבן, און אז מ'זעט אלעמען זעהן וועט מען לאכן פאר שמחה, מ'זעט זאגן איינער פאר'ן צווייטן 'דו ביזסט אויך געווען דארטן, וועגן דעם וועט זיין א געלעכטער.

נאך איין ווארט, מיר זאגן אינדערפרי א ברכה, מ'דאנקט דעם אויבערשטן אז מ'איז א איד און נישט א גוי, שלא עשני גוי, האט ער געזאגט מיר זענען אויף צרות, מיר דארפן זיך יעדן טאג באהאלטן - ס'איז דאך געווען שווערע צייטן - איז שטייט מען אויף צופרי און מ'דאנקט שלא עשני גוי, ווען איך בין גוט אויף צרות?!, נאר האט ער אזוי געזאגט ווען ס'קומען אים גוים ביי א מלחמה, ס'ווערן גע'הרג'עט רוסן און נאך פעלקער, זיי זענען אויף אייביג טויט, זיי שטייען נישט אויף תחיית המתים, אבער אידישע קינדער וואס זענען אומגעקומען, ווען דער באשעפער וועט העלפן וועלן אלע לעבן, וועגן דעם קען א איד אויך אין די שווערסטע צייטן מאכן א ברכה שלא עשני גוי.

רבינו: ווען ס'איז געווען נאך די קריג, איז געווען א צוזאמענקום אין סיגוט, די באהערדע איז זיך צוזאם געקומען, דער טאטע ז"ל איז געווען רב אין שטאט, האט ער געזאגט דארט א דרשה, האט ער גערעדט וועגן די צובראכענע אידן וואס זענען אהיים געקומען פון די מלחמה לאגערן, האט ער בתוך הדברים אזוי געזאגט ס'איז קיין איינער פון די פעלקער נישט ריין פון די רציחה, אלע זענען פולע שותפים מיטן דייטש, ס'איז טאקע זייער ווייטאליך וואס מ'האט מיט געמאכט, אבער ס'איז בעסער צו זיין פון די נרצחים ווי צו זיין פון די רוצחים...¹²

איד האט געזעהן אז מ'גייט איהם נאך האט ער אנגעהויבן צו גיין שנעלער, האט דער שינאווער רב אנגעהויבן צו גיין נאך שנעלער, ביז ער האט איהם דערגרייכט, דעמאלסט האט זיך דער איד אויסגעדרייט צום שינאווער רב און געזאגט 'שינאווער רב, וואס אהרט אייך אז איך לעב' (היינט שרמו לו בזה כי מה שיתגלה צדקתו ויזק לו), האט זיך דער שינאווער רב צוריק געדרייט, אזוי האט ער געזעהן איינעם פון די ל"ו צדיקים.

*

רבינו כיבדו לברך על הפירות

ורבינו שאל ודרש אודות בית מדרשו של האדמו"ר מזלאטשוב

במאמני ואודות האכסניא

הגה"ק: יא, כ'האב די זכיה צו זיין דער בעל אכסניא, ס'איז שוין נישט דאס ערשטע מאל, כ'האב דאך דאס בית מדרש אין הויז (ביהמ"ד בית ישראל הונגאד שנקבע בשמו ע"י ד"ר כ"ק גאב"ד ירושלים הרמ"א פריינד ז"ל על שם אביו הגה"ק רבי ישראל פריינד אבד"ק הונגאד ז"ל).

*

ונסתובב השיחה אודות בני הרה"ק משינאווא, ושאלו אותו אם

הכיר את הרה"ק רבי אברהם שלום מסטראפקוב ז"ל בן הרה"ק

משינאווא ז"ל

האדמו"ר מזלאטשוב: איך בין קיינמאל נישט געווען אין קאשוי, אזוי האב איך קיינמאל נישט געזעהן דעם סטראפקובער רב (שהתטרר בסוף שנותיו בקאשוי).

רבינו: איר האט געוואוינט אין מיהאלאוויץ.

האדמו"ר מזלאטשוב: יא, אין א דארף נעבן מיהאלאוויץ, און צום לעצט האב איך געוואוינט אין מיהאלאוויץ, כ'האב דארט געהאט א רבי - אפשר האט מען געהערט פון איהם - ער האט געהייסן רבי שמואל ראבין.

רבינו: יא, כ'האב געהערט, כ'צעדענק איר האט געדרוקט א ספר פון איהם.

האדמו"ר מזלאטשוב: ספר זוהר דעת (ויעוד ספרים יקרים של

חיווק והתעוררות שנדפסו בהסכמת הגה"ק ר"ח זאנענפעלד גאב"ד

ירושלים ז"ל ושאר גדולי דורו).

ועי' מ"ש מרן ז"ל בדברי יואל (לה"ד עמ' תמ"ו) וז"ל: הושענא למענך בוראני, עפ"י"מ שכתבו הקדמונים דיש שני זמנים לתה"מ, דהצדיקים הגדולים יעמדו לתחי' תיכף בעת ביאת המשיח, ולאחר ביאת המשיח

בעוהשית על אדמת ארה"ב בערב ראש השנה שנת תש"ז אותו ר"ה שהגיע לשם מרן רבינו בעל דברי יואל ז"ל מעיה"ק ירושלים ת"ז

ונפרדו לשלום ברוב חביבות

וברב ברכות

"התאספנו כאן ללוות את הוי"ף שזהו חלק מהקדושים שנשרפו על קידוש השם, כתוב בתוה"ק פרשת שופטים כי ימצא חלל באחד שעריך אשר ה' אלוהיך נותן לך לא נדע מי הכהו ויצאו זקניו וגו' וענו ואמרו ידענו לא שפכו את הדם הזה ועינינו לא ראו". הנה התאספו כאן ראשי וחשובי רוסלאנד וכי יכולים הם לומר ידענו לא שפכו את הדם הזה, וכמו כן משתתפים כאן ראשי מדינת ראמעניא, וכי יכולים הם לומר ידענו לא שפכו את הדם הזה, וכמו כן הדברים אמורים לגבי ראשי מדינת אונגאריא, כל אומות העולם כאחד לקחו חבל במעשה הרציחות שעוללו הדייטשן ימ"ש על כלל ישראל, חלקם במישורין וחלקן בעקפין, ואף אחד אינו נקי מזה, אין אף אחד אצל אומות העולם שיכול להכריז "ידענו לא שפכו את הדם הזה".

ובתוה"ק כתוב אח"כ "ועינינו לא ראו", בעוה"ר דברים אלו אנחנו בני ישראל גם כן אין יכולים לומר, דהלא עדי ראינו היינו למעשה הרציחות והגזירות הרעות שבאו על ישראל רח"ל.

ואז הכריז רבינו ז"ל דאע"פ שכלל ישראל סבלו כ"כ הרבה ולא יוכלו כ"כ מזה להתרפאות מהפעמים הללו בכל זאת עדיין מוטב לנו להיכלל בין הנרצחים מלהיות בכלל הרוצחים.

בהמשך דבריו תבע רבינו ז"ל להתחזק וללכת בדרכי אבות ובקיום התורה והמצוות מכבדים אנו את זכר הקדושים, ובכל דבר יהיה עומד לגד עינים וזכרון אביכם, ובכל ספק שיבוא לידכם איך להתנהג יהי עומדים לעינים דמות דיוקנו של אביכם ותחשבו מה יהי רצון אביכם בעת כזאת.

וסיים רבינו ז"ל להתוה"ק מסיים בפרשה הג' ל "כפר לעמך ישראל", שהקב"ה יאמר לצירוננו די ובמהרה נגאל מכל הצרות ונזכה לביאת משיח צדקינו".

דברים נוקבים אלו שהשמיע רבינו בלי שום משוא פנים גרם ג"כ לרבינו שהי צריך לעזוב אח"כ במשך הזמן את העיר סיגעט, כי ראשי העיר סיגעט נפגעו מאוד מהדרשה הג' והחלו לצער אותו ולהצטרף את צעדיו, ועל אף שידע רבינו שהדרשה הזאת עלול להזיק לו מ"מ לא חת מפני איש והשמיע את דבר ה' ברמה.

מ'פרעגט ווי אזוי האט מען געקענט אין די שווערע צייטן מאכן שלא עשני גוי? אבער אז ס'איז בעסער צו זיין פון די נרצחים ווי פון די רוצחים, קען מען מאכן די ברכה שלא עשני גוי.

שפעטער האט דער טאטע ז"ל געמוזט וועגן דעם אוועק גיין פון דארט.¹³ [ועזב את העיר סיגעט עד שהגיע

תהי' תחיה מוללת לכל ישראל (עי באורך בס ויואל משה מ"א סי 2). ואיתא נ' בספרים דגם כל אותן שנהרגו על קידוש ה' מחמת החבלי משיח יקומו מיד בתחי' הראשונה תיכף בביאת המשיח, והנה התחי' נקרא בריאה, וכמ"ש רשיו"ל פ' בראשית עה"כ וייצר ה' אלקים את האדם, שתי יצירות, יצירה לעולם הזה ויצירה לתחיית המתים, הרי דכאשר יקומו בתחיית המתים יהיה נחשב לבריאה חדשה, ולזה אנו מתפללים הושענא למענך בוראני, שנזכה מיד אל הנאולה ואז יקצו וירגו כל שובני עפר הקמים בתחי' הראשונה, ויקומו לתחי' כל הצדיקים והקדושים מכל הדורות הקדומים וגם לרבות כל אותן הקדושים שנעדרו מאתנו באלו השנים האחרונות בחבלי משיח הקשים וזה תחי' בריאה חדשה, עכד"ה.

וידוע מ"ש האוה"ח הק' (צ) עה"פ ולבש הכהן מדו בד, וז"ל: ירצה למדת החסד והרחמים כי יתבנה בשם כהן, הכוונה שגם החסדים יסכימו לנקום נקם, ועיין מה שפירשתי בפרשת וארא וגו', בפסוק (שמות 16) ויאמרו אליו אני ה' ואמרו מדו בד יתבאר על דרך אומרים ז"ל (מדרש שוה"ט ט פסקא כי דורש דמס) כי כל נפש שהרגו האומות מישראל על קידוש שמו יתברך הקדוש ברוך הוא רושם מדמו צורת הנהגה ההוא במלבוש אותו ילבוש יום נקם בלבו, והוא אומרו מדו אשר בו, אותם שהם בד, שהם ישראל, אשר הם עם לבדד ישכון (מגדרי מ ט) ושושרה בד, עיי"ש באריכות.

13

עי' בס' ומשה היה רועה (ח"ב בסופו, ובח"ג) שמביא שם באריכות, כי אחרי המלחמה כאשר חזר מרן רבינו בעל ברך משה ז"ל לארץ מגורי אביו בעיר סיגעט ונתקבל שם למלא מקום אבותיו בעבודת אב"ד, ואז פרסמו הב"ד שם מודעה בו הם כותבים שב"א שיש לו מהזוי"ף שעשו הדייטשן ימ"ש משומן ועצמות של הקדושים הי"ד שהיה נקרא רי"ף זי"ף [ראשי תיבות: ריינע יודישע פעטענעס], ביאם להתנהלת הקהילה, קבעו את יום כ"ה אייר תש"ו ליום זכרון על הקדושים, רבינו ביקש מנאמן ביתו הר"ר אברהם יעקב איצקאוויטש ז"ל שילך להזמין בשמו את ראשי ומנהלי העיר לבוא ולהשתתף בהלוויה, והתאספו באולם גדול אנשים נשים וטף להתיחד עם הקדושים, והביאו ארון ובה נתנו אל כל הר"ף זי"ף.

הראש הקהל ר' אהרן גוטמאן ז"ל פתח את האסיפה, וכיבד את רבינו ז"ל שיבוא לישא את דברי ההספד לזכרם של הקדושים שנספו במלחמה. וזה היה תוכן דברי ההספד של רבינו:

MIVTZAR HACHESED
LEKUVED
SHABBES KODESH



בהנהלת הר"ר יעקב אטיק הי"ו

מבצר החסד
לכבוד
שבת קודש

תשית לראשו עטרת פ"ז

בשורות אחדות מועט המחזיק את המרובה, אברך בזה בברכה מרובה, ברכת מזל טוב בכל לשון של חיבה, קדם מע"כ ידידי הרבני הנגיד המרומם והנעלה, נחמד למטה ואהוב למעלה, נדיב הלב לכל דבר שבקדושה, במידה מרובה וגדושה, מקבל את כ"א בסבר פנים, שמו הטוב מהללים ברינונים, ז' רח ב' חושך א'ור ישרים, במעשיו הטובים ופעליו הכבירים,

מיה"ר אב פיליפ הי"ו

אב"י בויליאמסבורג יע"א

לרגל שמחתו בהולדת בתו שתחי'

**ובהאי עידן דחדוותא נכיר לו טובה על השתתפותו
בסכומים אדירים למען הקמת החנות שממנה תצא
חסד לרווחת אלפי תושבי בית שמש תובב"א**

מריחוק מקום וקירוב לב שגורה בזה ברכת, ותערב לפני ה' עתירת, שמן שמיא יושפע לך רב ברכות ושובע שמחות, תורה וגדולה במקום אחת, ותזכה להמשיך במעשי הצדקה והחסד מתוך הרחבת הדעת, ברכה והצלחה בכל עת, אמן כן יהי רצון.

ידיך השמה בשמחתך
יעקב אטיק
בשם אלפי תושבי בית שמש

**חלוקת עופות
בשר ודגים**

למשפחות
ברוכות ילדים



**קון צדקת
אריה לייביש**

ע"ש הק' הרה"צ
ארי לייביש ט"ב הי"ד
עזר וסעד
למלמדים וכלי קודש
במוסדות התורה
עטה"ק



**גמ"ח
צדקה וחסד**

הלוואות
בתשלומים נוחים
לצרכי שבת ויו"ט

אדרעס:

מצפה רש"פ 4
טל: 02-991-4862
פקס: 02-992-9980
בית שמש



4 Mitzpe Rashap St.
Tel: 02-991-4862
Fax: 02-992-9980
Beit Shemesh

דברות קודש

מכ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

סעודת רעוא דרעווין שב"ק פרשת בשלח תש"ע לפ"ק

בימי בחרותו בעודנו בתקפו וגבורתו, וכמו שדרשו חז"ל (עבודה זרה יט.) אשרי מי שעושה תשובה כשהוא איש, ופירש"י כשהוא איש, כשהוא בחור בכח, כלומר ממהר להכיר את בוראו קודם ימי הזקנה כאיש גבור. אמנם אף אם שב בימי זקנתו בתשובה שלימה בכל לבו תשובתו מקובלת. ועל זה נאמר (תהלים זג.) תשב אנוש עד דכא, רצונו לומר עד הזמן שאדם נדכא ונחלש, אף על פי כן הוא אומר שוב בני אדם. ועל זה אמרו חז"ל (קדושין מו.) ואפילו רשע גמור כל ימיו ועשה תשובה באחרונה אין מזכירין לו רשעתו. ואפילו מי שאינו שב בבחרותו כשהוא בתקפו ובגבורתו, רק המתין בתשובה עד לעת זקנתו ככלות כח גבורת הבחרות. וגם כח גבורת היצר הרע חלף והלך לו, אפילו הכי תשובתו תשובה, עכ"ד. וא"ז זללה"ה בישמח משה (פ' האזינו) הביא תשובת מהרי"ט (ח"ב או"ח סי' ח) באיש אחד שהרבה לפשוע בעבודה זרה גילוי עריות ושפיכות דמים, ממש לא היה עבירה שבתורה שלא עברה, ואף על פי כן כתב מהרי"ט והאר"ק בראיות דמועיל לו תשובה, דאין דבר העומד בפני התשובה.

ובדברים האלה יש לנו להתחזק, האמנם יצר סוכן בנו, ובכל יום ויום לא ינוח ולא ישקוט עד אשר מביאנו אל תאות העולם השפל הזה ואל הבליו, תחלה הוא מכשיל בראיות אסורים והרהורים רעים, וכאשר עין רואה הלב חומד וכלי המעשה גומרים, ולאחר זמן כאשר האדם מתעורר ורוצה לחזור מדרכו הרע, היצ"ר מפילו בסבך היאוש שמחמת כובד העונות שוב לא יועיל לו כלל איזה תשובה, אמנם חלילה וחלילה לחשוב כן, כי כל אחד מישראל יש לו תקנה, ואם עושה תשובה הקב"ה מוחל לו, וכתב הרה"ק מהרצ"א זללה"ה בהקדמה לספר דרך פקודיך, דעיקר התשובה הוא החרטה עזיבה וקבלה, והביא ראיה ממה שאמרו חז"ל (קדושין מט.) המקדש את האשה על מנת שאני צדיק גמור ונמצא רשע גמור, הרי זה מקודשת שמא הרהר בתשובה, ואפילו נמצא רשע גמור בגניבה וגזל ועריות ולא היה הזמן מספיק להתענות עתים וימים, אף על פי כן היא מקודשת, ומזה תדע כי עיקרי התשובה אינם תעניתים וסיגופים, רק

ויאמר ה' אל משה מה תצק אלי, איתא במדרש (הובא בישמח משה) אמר הקב"ה למושה הים סוער והשונא רודף ואתה עומד ומרבה בתפלה לפני, אמר לו משה מה לי לעשות, אמר לו ואתה הרם את מטך, באותו שעה אמרו ישראל ה' ימלוך לעולם ועד. וצריך ביאור מה ששאל לו השי"ת על מה שמרבה בתפלה, והלא בעת צרה ליעקב צריך להתפלל להשי"ת, גם יש להבין מה שהשיב לו השי"ת ואתה הרם את מטך שגם זה אינו מובן, וכן למה דוקא באותו שעה אמרו ישראל ה' ימלוך לעולם ועד.

ונראה בהקדם מה דתנינן (שלהי מס' יומא) אמר רבי עקיבא אשריכם ישראל לפני מי אתם מטהרים ומי מטהר אתכם אביכם שבשמים, שנאמר (יחזקאל לו כה) וזרקתי עליכם מים טהורים ואומר (ירמיה יז ג) מקוה ישראל ה', מה מקוה מטהר את הטמאים אף הקב"ה מטהר את ישראל, ולכאורה אינו מובן כפל אומרו לפני מי אתם מטהרין ומי מטהר אתכם.

ויתבאר דהנה עומדים אנו בימי השובבי"ם השבועות המיוסדים לתשובה ותיקון החטאים, והימים האלה מסוגלים להתעורר לשוב ולתקן על כל מה שחטאו בדיבור במעשה ואפילו במחשבה, כי על כל מחשבה קלה צריכים ליתן דין וחשבון להשי"ת, ומכל שכן אם עשו מעשים רבים וחטאו נגד הבוכ"ע בודאי שייצטרכו ליתן דין וחשבון לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה, והנה דרכו של היצ"ר להפיל את האדם בסבך היאוש ולומר שחלילה אין לו תקומה, כי הוא בעל חוטא גדול, וכבר נודע מה שכתב כ"ק מרן דו"ז זללה"ה בשו"ת דברי יואל (או"ח סימן ל"א) כי צריכים להתרחק ממחשבת יאוש יותר מן הבורח מן הארי, דכבר מבואר בספה"ק (אגרת התשובה שבספר התניא פ"א) כי מי שאינו מאמין שהקב"ה מוחל למכעיסיו, אפילו שהכעיסו עד אין שיעור, מברך ח"ו בכל יום ברכה לבטלה, חנון המרבה לסלוח, כי הבורא ית"ש הוא מרבה לסלוח עד אין שיעור, עכ"ד.

ופוק חזי מה שכתב השל"ה הקדוש (מס' ראש השנה) דעיקר מצוה של בעל תשובה כשישוב מדרכו הרעה שישוב

גבול ותכלית גם מדותיו אין להם גבול, עכ"ד. (וכ"כ באגרת התשובה שבספר התניא פ"א).

ובזה יתבאר דברי התנא רבי עקיבא, אשריכם ישראל לפני מי אתם מטהרין ומי מטהר אתכם אביכם שבשמים, כי יש לנו אב הרחמן בשמים, אשר למדת רחמנותו אין שיעור וערך, ואף שחטאו כמה וכמה פעמים, תמיד הוא מקבל שבים ומוחל לבני ישראל בכל עת ובכל זמן, וזה שאמר מה מקוה מטהר את הטמאים אף הקב"ה מטהר את ישראל, ומדמה טהרת הקב"ה את עמו ישראל לטהרת המקוה, כי ילמד האדם לעצמו מוסר השכל מדין טהרת המקוה שמהר אדם שנטמא וטובל את עצמו בה, ואף אם נטמא פעם אחרת יוכל לטהר את עצמו באותו המקוה מבלי שום עיכוב, ואף שכבר נטהר במקוה זו פעם אחת ואפילו מאה פעמים, כי טהרת המקוה אין לו שיעור וערך, והכי נמי כן הוא טהרת הקב"ה את ישראל, שהוא מלך מוחל וסולח עד אין שיעור ואין ערך, והקב"ה סלחן ומוחל לשבטי ישורון ומעביר אשמותינו בכל עת ובכל זמן ומטהר את לבבינו לעבודתו ית"ש.

ועל דרך זה יש לפרש הכתוב ב' וארא, וידבר משה כן אל בני ישראל ולא שמעו אל משה מקוצר רוח ומעבודה קשה, ובמדרש (מכילתא בא פ"ה) שהיה קשה בעיניהם לפרוש מעבודה זרה. ויש לדקדק דדברי המדרש הם סותרים להא דמבואר במדרש רבה (פ"א סל"ו) וירא אלהים את בני ישראל, שעשו תשובה הבינונים וגם הרשעים הרהרו לעשות תשובה, וידע אלהים, שאפילו אחד בחבירו לא היה יודע אלא הקב"ה לבדו, זה מכון את לבו וזה מכון את לבו ועושין תשובה. הרי מזה שעשו תשובה, ומה זה שאמר שהיה קשה בעיניהם לפרוש מעבודה זרה. אמנם לפי האמור אינו סותר כלל, דבאמת עשו בני ישראל תשובה, הבינונים וגם הרשעים הרהרו לעשות תשובה, אמנם דא עקא כי לא ארכו להם הימים, ואחר איזה זמן נסוגו אחור ושוב למעשיהם הראשונים, ומחמת גודל שפלות המצב לא היה תקומה לתשובתם, והיה להם עליות וירידות, וזה שדרש המדרש ולא שמעו אל משה מקוצר רוח ומעבודה קשה, שהיה קשה בעיניהם לפרוש מעבודה זרה, כי המה עשו תשובה על חטא עבודה זרה, אך לפרוש כליל מן העבודה זרה, דבר זה היה קשה בעיניהם, ואף אם נתעוררו וקבלו על עצמם להתנהג

עזיבת החטא, עכ"ד. ואפילו אם חלילה עבר ושנה בכמה וכמה עבירות, ונשרש בטומאה זמן רב, יועיל לו התשובה.

ויש להביא ראיה לזה מן הטבילה במקוה, כי מצינו שהטבילה במקוה מטהר את האדם מטומאתו, ואף אם נטמא האדם לזמן רב וטבל עצמו אחר כמה שנים גם כן עולה מטומאתו, ולא עוד אלא אף אם שבמשך הזמן מעת שנטמא בראשונה, טימא עצמו שנית ושלישית וכך ניתוסף לו כמה פעמים טומאה על טומאתו, עם כל זה כאשר הוא טובל עצמו במקוה ברגע אחד הוא עולה מכל טומאתו, ומי שנטמא הרבה פעמים אינו צריך טבילה יתירה ממי שנטמא רק פעם אחת, ולכולם טבילה אחת מעלה אותם מטומאתם ונטהרו. והכי נמי הוא ענין התשובה דמועיל למי שעשה עבירה פעם אחת ושב תיכף או לאחר זמן רב, דתמיד מועיל לו התשובה, ואפילו היה רשע גמור כל ימי חייו, ובכל יום ויום הוסיף רשעה על רשעתו, אם עשה תשובה באחרונה אין מזכירין לו רשעתו, והתשובה מועיל לו לכפר על עוונותיו.

וזה שמדמה טהרת הקב"ה לטהרת המקוה, מה מקוה מטהר את הטמאים, ובטבילה אחת עולה לו טומאתו גם טומאה של כמה שנים שנשרש בו, אף הקב"ה מטהר את ישראל, ואף אם ל"ע נשרש בחטא רבות בשנים לא יאמר האדם לנפשו נואש, כי תמיד הקב"ה מקבלו בתשובה.

אמנם ייש לומר עוד בחינה מה שמדמה טהרת הקב"ה לטהרת המקוה, על פי מה שכתב בבני יששכר (תשרי מאמר ד הרוש יב) שלא כמדת בשר ודם מדת הקב"ה, כי מדת בשר ודם אם יש לו איזה מדה טובה, היינו שהוא רחמני ומעביר על מדותיו לסלוח ולמחול לכל המכעיסו, עם כל זה כשיתמיד המכעיס יום אחר יום להכעיסו, יופסק ממנו הרחמנות ולא ירצה שוב למחול, כי לכל מדת בשר ודם יש גבול, כיון שהבשר ודם בעצמו הוא בעל גבול ותכלית. מה שאין כן מדת השי"ת כיון שהוא ית"ש בלי גבול ותכלית, גם מדותיו אין להם גבול, ואם כן כיון שהוא רחום וחנון וטוב וסלחן, לכל אלה המדות גם כן אין גבול ותכלית, ולכן אל יפול לב האדם עליו האיק אשא פני לשוב אליו ית"ש בתשובה, הנה זה כמה פעמים הייתי מתמרמר על חטאתי ובקשתי מחילה והבטחתי להשי"ת שלא אחטא עוד ולא אחזור בהם, ושוב זה כמה פעמים חזרתי לסורי, ואיך שוב יקבלני השי"ת בתשובה, הנה לא יאמר האדם כן, דכיון שהשי"ת אינו בעל

וזה שאמר משה רבינו התיצבו וראו את ישועת ה' אשר יעשה לכם היום, וכתב באמרי נועם רמז נפלא אשר יעשה לכם היום בגימטריא מקו"ה, ע"ש. ולפי דרכינו התכוין בזה לחזק את בני ישראל התיצבו, וראו את ישועת ה' אשר יעשה לכם היום, ורמז בזה כי מה מקוה מטהר את הטמאים אף הקב"ה מטהר את ישראל, וזהו וראו את ישועת ה' אשר יעשה לכם היום, דכטהרת המקוה כך הוא תשועת ה', שהשי"ת מושיע את בני ישראל.

ודבר זה נותן לנו חזיון גדול בעמדינו בימים המרוממים הללו שגילה לנו האריה"ק שהוא מסוגל לתשובה, כי ישראל קדושים הם מאמינים בני מאמינים בדברי נביאים אמת ובדברי חז"ל שגילו לנו שימים הללו הם מסוגלים לתשובה, אמנם דא עקא כי לפעמים יש לו לאדם עליות וירידות, ואף אחרי שהתחזק עצמו פעם אחת וחזר בתשובה, עלול הוא להכשל שנית ושלישית באותו חטא, ועל זה דוח לבו ומפילו חלילה ביאוש מה תהא בסופו, אכן בכל האמור עלינו להתחזק עד סוף כל הדורות, וכמו שאמר משה רבינו התיצבו וראו את ישועת ה' אשר יעשה לכם היום, ויש לנו ללמוד מטהרת המקוה, מה מקוה מטהר את הטמאים אף הקב"ה מטהר את ישראל, ואף אם חלילה נשרשו בחטא, ומה גם אם חזרו ושנו באותו חטא כמה פעמים, עם כל זה על ידי הרהורי תשובה אמיתיים ואנחה אמיתי יכולים לשוב אל הקב"ה, ויקבל על עצמו מה דהוה הוה, מהיום והלאה יעמוד על המשמר להשגיח על שמירת העינים וטהרת המחשבה, וכל הקבלות טובות יהיו בר קיימא, והשי"ת הוא חנון המרבה לסלוח ומוחל עוונות עמו ישראל ברחמים.

והשי"ת יקבל תשובת בני ישראל ברחמים, יש לנו אב הרחמן אשר מדת רחמנותו וסבלנותו הוא בלי שיעור וערך, והוא מוחל כמה פעמים, ובעיקר שיעשו תשובה באמת להשי"ת, והשי"ת יעזור שנוכה בשובה ונחת תושעון, וכימי צאתנו ממצרים יראנו נפלאות, אנו מאמינים באמונה שלימה שיבא הזמן הראוי והשי"ת ירחם ויוציא כלל ישראל מגלות החל, ונוכה ועינינו תראינה מלכותיך ונוכה להתרוממות קרן התורה וישראל בהתגלות כבוד שמים עלינו בב"א.

נערך ע"י הוועד להוצאת ספרי רבינו שליט"א ותשח"ח להם

בדרך הטובה והישרה, לא ארכה להם זמן, וחוזר חלילה בעבירות קשות ר"ל.

והנה כאשר באו בני ישראל אל הים, היה קטרוג גדול כמבואר במדרש (ילקוט רמז רל"ד) דטען שר של ים מה נשתנו אלו מאלו, הללו עובדי עבודה זרה והללו עובדי עבודה זרה. והגם דבני ישראל עשו תשובה שלימה, כדכתיב (שמות י) ופרעה הקריב, ואיתא במדרש (שמו"ר פכ"א ס"ה) שהקריב את לבן של ישראל לאביהם שבשמים, מכל מקום כיון שלא היה תקומה לתשובה זו, כי היה להם לישראל עליות וירידות, ואף אחר שעשו תשובה חזרו למדרגה הראשונה, על כן טען הים שלא יועיל התשובה, דבשלמא בפעם הראשון אפשר עוד להביחן שימחול הקב"ה, אבל אם חוזר חלילה כמה פעמים, למה יועיל התשובה, ולכן לא רצה הים לקרוע לפני בני ישראל.

וזהו ביאור המדרש, אמר הקב"ה למשה הים סוער, שאינו רוצה לקרוע לפני בני ישראל, והטעם כי והשונ"א רודף, רמז על היצר הרע שנקרא שונא כמבואר בגמרא (סוכה נב.), שהוא רודף את האדם בלי הרף, וגם אחר שעשה תשובה אינו מתייאש עצמו ממנו, ולכן טוען הים שאינו מועיל התשובה כי ליום מחר שב לכסלה, ואתה עומד ומרבה בתפלה לפני, הלא באופן כזה לא מהני תשובה, אמר משה ומה לי לעשות, אמר הקב"ה למשה ואתה הרם את מטך ונטה את ידך על הים, ומבואר בכתבי האריז"ל (שער הגלגלים הקדמה לו) כי רבי יוחנן בן זכאי ורבי עקיבא היו בחי' ב' זרועותיו ימין ושמאל של משה רבינו, ע"ש. והנה סתם יד הוא שמאל, דכתיב (ישעיה מח יג) ידי יסדה ארץ וימיני וגו' (עיין קול יעקב בפרשתו), וזה רמז באומרו נטה את ידך על הים, רמז על התנא רבי עקיבא שהוא בחינת יד שמאל של משה רבינו, דהוא דרש מה מקוה מטהר את הטמאים אף הקב"ה מטהר את ישראל, דאפילו אם נשרש בחטא זמן ארוך, ואפילו כמה פעמים, עם כל זה מועיל תמיד התשובה, כטהרת המקוה, ומקוה ישראל מושיעו בעת צרה, גם בזמן קשה כזה שירדו עשר מעלות אחרונות, באותו שעה אמרו ישראל ה' ימלוך לעולם ועד, רמז דכמו שהקב"ה הוא בלי גבול ותכלית כך מדותיו הם בלי שיעור וערך ובלי גבול, ואפילו חטא כמה פעמים אם יש הרהור תשובה אמיתי אז הוא מכפר.

דבר בעת"ו מה טוב

טאג טעגליך באקומען די מלמדים
אין אונזערע מוסדות די רשימה פון
צענדליגער נעמען פאר וועמען עס
איז מוקדש דער זכות היום

לאות הכרת הטוב פארן זיין א
שותף אין די כתה אויף יענעם טאג!



**אייער נאמען
קען אויך זיין
אויף די רשימה!**



היום חינוך הטהור

לחנן קיום מוסדותינו הק'
יטב לב דרבינו יואל
שהם יסוד החינוך הטהור
בארץ הקודש

**שליסט אייך
אן אין מפעל**



און די קינדער
וועלן מתפלל זיין
פאר אייך

אברהם

מיר זענען קריטיש אנגעוויזן אויף די ווארימסטע שטיצע פון יעדן יחיד.

\$1,800 לחודש פון
\$600 לשבוע
חזקת מלמד

הצלת חינוך הטהור

פרשת משפטים תש"ע

בעיר מאנטריאל

י"ב"

די היסטאריע

איבער די התייסדות פונעם קופת רבי מאיר בעל הנס

1



און די גרינדונג פונעם כולל
מיסודם של רבותינו
הקדושים זצוק"ל
לבית סגור-סאטמאר
בשנת תרס"ד



אין קורצן פון פריער:

אין די יארן פון שנת ש"נ-ת"כ האבן די יושבי ארה"ק וועלכע האבן בעיקר געוואוינט אין שטאט צפת, זיך אריבער געצויגן אין עיה"ק ירושלים און דעמאלטס אויפגענומען דעם "ראשון לציון" הרה"ק רבי משה גאלאנטי ז"ל.

אויך איז אין יענע יארן שטארק נתחזק געווארן די תקנה אז די איינוואוינער פון מדינות ספרד זאלן געבן און שטיצן בני מדינתם דוקא און אזוי אויך די איינוואוינער פון מדינות אשכנז זאלן געבן זייער תמיכה פאר די יוצאי אשכנז דייקא, און אזוי איז געווען אין יעדן שטאט האט מען געגעבן פאר די עניי אר"י וועלכע שטאמען פון זייער שטאט דווקא.

און יעצט ליינט ווייטער:

ווי באקאנט אין די דורכגעווייקטע היסטאריע בלעטער פון כלל ישראל איז באוואוסט שנת תכ"ו לפ"ק וואס דאן איז אראפ א גרויסע צרה אויף גאנץ כלל ישראל, און די נאכווייען דערפון האבן זיך געצויגן יארן שפעטער, דאס איז געווען די פארשאלטענע כת ש"ץ הידוע לשמצה, וואס האט אריינגעצויגן צו זיך אסאך פון די אידנטום נאכצוגיין נאך די אמונות טפילות פונעם

שבתי צבי שר"י, און די גאנצע וועלט איז געווען אין א בלבול המוחין און עס האט געהערשט א געפערליכן צומישעניש ווי עס איז באקאנט פאר יעדן. עס איז נישט דא די ארט צו מאריך זיין מיט די פילע מעשיות איבער דעם ענין, און עס איז שוין מבואר באריכות אין מערערע ספרים פון יענע תקופה (עי' בשו"ת אהל יעקב בסופו בקי' ציצית נובל צבי), און מיר וועלן זיך נאר באציען דא איבער וואס עס איז נוגע לענינינו:

קופת רבי מאיר בעל הנס

גאלאנטי איז ארויס קעגן זיי בקול גדול און האט זיי פאר'חרמ'ט פון די אידישע געמיינדע. פון די צווייטע זייט האט זיך אין טערקיי זייער שטארק פארמערט די נאכשלעפער נאך שבתי צבי, און ספעציעל אין די שטאט קושטא - וואס איז דאן געווען זייער א שטארקע מקור תמיכה פאר די עניי אר"י פון

אויך אין ירושלים עיה"ק האט די כת ש"ץ אויסגעשפרייט איהר נעץ, און פיל פון אחב"י זענען ליידער פארקאפט געווארן צו מינות און כפירה און זיי האבן פארציילט גדולות ונצורות איבער די וואונדער וואס דער שבתי צבי מיט זיין תלמיד נתן העזתי שר"י האבן באוויזן, אזוי ווייט אז דער ירושלימער רב רבי משה

אין לויף פון די יארן איז רבי משה גאלאנטי עטליכע מאל געפארן צו די ווייטע לענדער צו ערוועקן די אידישע הערצער מחזק צו זיין דאס ענין פון די תמיכה און די הילף פאר יושבי ארצינו הקדושה.

כ"א שבט שנת תמ"ט איז רבי משה גאלאנטי נסתלק געווארן (די יארצייט געפאלט אויס די וואך פרייטיג), און מ'האט איהם באערדיגט מיט גרויס כבוד אין הר הזיתים נעבן די ציון פון רבינו עובדיה מברטנורא און רבי קלונימוס הזקן.

דאן איז נתמנה געווארן זיין שוואגער [א איידעם פון זיין טאטע] רבי משה בן חביב, א אייניקל פונעם מהרלב"ח דער פריערדיגער ירושלימער רב, באקאנט מיט זיין ספר כפות תמרים און נאך.

גאר שווערע טעג איז דעמאלטס געווען פאר די איינוואוינער פון ירושלים צוליב די מרידה אין די טערקישע רעגירונג וואס איז דאן אנגעגאנגען אין אר"י מצד די גוים, און די טערקן זעהענדיג די מרידה האבן זיי אויסגעגאסן זייער גרימצארן אויף די אידן, ווי שטענדיג אין אזא שווערן מצב זענען די אידן געווען די וואס האבן די מערסטע געליטן, אויסערדעם האט זיך פארמערט אסאך ביטערע מחלות ל"ע, און אין דעם מצב איז געשטעלט געווארן איינע פון די גדולים אין יענע תקופה ר' אברהם יצחק ז"ל צו זיין ממונה אויף די גאנצע ענין פון די חלוקה געלטער צו זען ווי מ'קען פארמערן צו שיקן די קביעות'דיגע תמיכה פאר די יושבי ארה"ק.

עדת הספרדים - און ווען זיי האבן געהערט די מיינונג פון די ירושלימער אידן און באזונדער פונעם חרם וואס דער ירושלימער רב האט געלייגט אויפן כת ש"ץ, האבן זיי אויפגעהערט צו שיקן זייער תמיכה, דאס ארימקייט האט זיך ליידער זייער פארמערט און די נסיון איז געווען געוואלדיג גרויס, און פאר די ערליכע אידן אין ירושלים איז געווען די מצב זייער זייער שווער.

דערנאך איז ווי באקאנט דער שבתי צבי אנגעקומען קיין טערקיי, און ער איז דארט געכאפט געווארן דורך די ממשלה, און ער האט דעמאלטס מחליט געווען זיך צו שמד'ן און איז אריבער צו די גלויבן פון די ישמעאלים, און רוב רובם פון די אידן האבן דעמאלטס מודה געווען און אנערקענט אז זיי האבן געמאכט א טעות, און דעריבער האבן זיי צוריק אנגעהויבן צו העלפן פאר זייערע ברודער תושבי ירושלים עיה"ק ת"ו.

אויך איז אין יענע צייט געגרינדעט געווארן אין ירושלים די ישיבה "בית יעקב" וואס א געוויסער נגיד פון איטאליע ר' יעקב ויגה פון ליווארנא האט אויפגעבויעט און גערופן אויף זיין נאמען כדי ארויס צו העלפן די תלמידי חכמים יושבי אוהל אין ארה"ק, אין שפיץ פון די ישיבה איז געשטאנען דער מרא דאתרא רבי משה גאלאנטי צוזאמען מיטן פרנס ר' אהרן פירארא, און מ'האט ממליץ געווען אויף זיי דעם פסוק (תהלים עז, כא) נחית כצאן עמך ביד 'משה' ו'אהרן'.

די מחלוקה צווישן די יוצאי ספרד און די יוצאי אשכנז

אין יענע תקופה איז זייער פארארעמט געווארן די פינאנציאלעלן מצב פון די אשכנזישע קהילה אין ירושלים, אזוי ווייט אז די רעגירונג האט זיי געוואלט צונעמען דאס ביהמ"ד (ווייל זיי האבן נישט געהאט צו באצאלן די רבית) און דאס איבערדרייען ח"ו פאר א בית עבודה זרה ר"ל.

אין זייער נויט האבן זיי זיך געוואנדן צו די נאנטע קהילת ירושלים, זיי האבן פארהאנדלט מיט די רעגירונג און זיי האבן פארלענגערט די צייט אויף אכט חדשים, דעמאלטס איז אראפ געפארן דער רב פון די אשכנזישע

ווי מיר האבן שוין דערמאנט איז געווען א שטארקע תקנה וואס די גדולי ישראל האבן מתקן געווען אז יעדער איינער פון די בני חו"ל דארף שטיצן עניי אר"י יוצאי מדינתו וועלכע שטאמען פון זיין מדינה, די בני אשכנז פאר די יוצאי אשכנז און די בני ספרד פאר די יוצאי ספרד א.א.וו.

מיר טרעפן אין די תשובות ספרים א גרויסע מחלוקה וואס האט זיך צופלאקערט אין יענע תקופה (אין די ת' יארן), און עס איז געדרוקט אין שו"ת גינת ורדים (הספד, יו"ד כלל ג' סי' ט').

דאן האבן זיך די רבנים צוזאם געזעצט און באשלאסן צו באנייען די "תקנת רבני פולניא" אז די

גאנצע געלט וואס ווערט איינקאסירט פון אשכנז דארף מען געבן פאר די יוצאי אשכנז דייקא, און קיין שום שד"ר פון די קהילות הספרדים טאר נישט זאמלען געלט אין פולין און אשכנז, און אזוי ארום וועלן זיי קענען האבן א קיום.

נאך א שטיקל צייט
זענען געקומען די ראשי
קהילות הספרדים מיט א
טענה אז זיי ווילן מבטל זיין די
תקנה וויבאלד ס'פארמינערט
זייער איינקום, און ווער קען
דען זיי איינטיילן וואו אהין זיי
מעגן יא גיין נאך געלט און

[illegible]

קאפי פון שו"ת גינת ורדים וואס איז דן איבער די מחלוקה צווישן די ספרדים און די אשכנזים בנוגע די רמבעה"נ פושקעס

א"ה אינעם קומענדיגן נומער



הכונן!

דינער הרשונה

מוצש"ק פר' תרומה הבעל"ט - בעיר וויליאמסבורג

דברות קודש מכ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

במסיבה של מצוה לקראת מגבית השנתית לטובת "צדקת רבי מאיר בעל הנס" כולל עצי חיים דסאטמאר בני ברק יום ג' פרשת בשלח העל"ט - בוויילאמסבורג יע"א

התורה ועל העבודה, און ארויסצוהעלפן אין אלע ענינים, צו ס'איז פאר יולדות, פאר א חתונה, ביקור חולים, צו סתם אזוי פאר א שבת, פאר א יום טוב וכדומה.

מיר זענען אלע נאנט צו אר"י, מיר דארפן זען דאס ממשיך צו זיין, צו טון עבודת הקודש, וויסן אז מען טוט פאר רבי מאיר בעל הנס.

רבי מאיר בעל הנס איז נישט פשט עימעצער האט א מאנאפאל אויף רבי מאיר בעל הנס, ס'באלאנגט פאר אים צו פאר אים. דער מציאות איז, דער רבי מאיר בעל הנס פון די גרויסע פירמעס איז באמת פאר פרעמדע מקבלים. מיר דארפן זען צו געבן פאר אייגענע. דאס געלט וואס אנ"ש געבן, זאל גיין פאר אנ"ש. ס'איז שכל אזוי, ס'איז יושר אזוי, און ס'איז באמת אזוי, מענטשן וועלן דאס פארשטיין אז מענטשן פון אנשי שלומינו זאלן געבן פאר אנשי שלומינו.

מילא וויל איך אייך מכבד זיין. איך בין אויך א שותף דא אין דעם. איך האב געגעבן כבוד פאר מיין ברודער אז ער זאל זיין נשיא. על כל פנים מ'דארף אנגיין, איצט ווען מען גרייט זיך צו די מסיבה וואס וועט זיין מוצאי שב"ק תרומה, זאל מען זען צו ארבעטן, רופן מענטש, ישראל קדושים הם נתבעים ונותנים, זען צו טון, יעדער האט זיך זיינע ידידים און גוטע פריינד, זאל מען זיי מזרז צו זיין לטובת דעם כולל.

זאל דער אויבערשטער העלפן, אז אלקא דמאיר עגנו, מיר זאלן אלע געהאלפן ווערן מיט אלעם גוטן, ברכה והצלחה.

כ'האב געוואלט רעדן א פאר ווערטער דא וועגן "צדקת ארץ ישראל". אינדערהיים האט מען עס גערופן "שקל הקודש" לצדקת רבי מאיר בעל הנס. אינדערהיים איז נישט געווען קיין אנדערע פושקע, נישט אינדערהיים און נישט אין ביהמ"ד, נאר די רבי מאיר בעל הנס פושקע. דא איז געווארן פושקעס לרוב, אבער אינדערהיים איז א פושקע געווען די רבי מאיר בעל הנס פושקע.

דער זיידע ז"ל דער קדושת יום טוב, האט אנגעזאגט פארן זיידן דער עצי חיים ז"ל - ס'איז אינטערסאנט, ס'איז געווען אזוי ווי די צוואה וואס ער האט אים איבערגעלאזט, אז ער זאל מאכן א כולל אין ארץ ישראל. ווען דער זיידע (מרן העצ"ח ז"ע) האט איבערגענומען, ער איז נאך געווען א אינגערמאן. דאס האט געמיינט א שווערע מערכה. ס'איז נישט אזוי ווי היינט, מ'קען מאכן וואס מען וויל. מ'האט געקענט האבן טענות, און עס איז געווען א פארצווייגטע מערכה. ס'איז געווען א דין תורה, ביים ערוגות הבושם איז עס געווען. עכ"פ ער האט געקעמפט און ער האט דאס געמאכט.

דער טאטע ז"ל האט אויך געמאכט דעם כולל, בחיים חיותו האט ער דאס אהערגעשטעלט, ער האט דאס צוריק אויפגעפרישט, און עס ליגט אויף אונז א פליכט אז מען זאל דאס ווייטער ממשיך זיין.

איך האב הנאה אז מען איז זיך צוזאמגעקומען דא אנשי חיל, גבאי קודש פאר דעם כולל. דאס איז צדקת רבי מאיר בעל הנס, ארויסצוהעלפן אין ארץ ישראל וואס זיצן על

איר האט שוין זיכער געהערט

פון אייערס א נאנטען



איבער די זעלטענע סגולות
און זכותים וואס זיי האבן זיך
איינגעקויפט

**וואו זענט
איר?**

**שליסט זיך אן!
שטופט עס
נישט אפ!**

שליסט אייך
אן אין מפעל



און די קינדער
וועלן מתפלל זיין
פאר אייך



לחנן קיום חסדונו הקי
"יטב לב דרבינו יואל"
שהם יסוד החינוך הטהור
בארץ הקודש

אברהם

מיר זענען קריטיש אנגעוויזן אויף די ווארימסטע שטיצע פון יעדן יחיד.

\$1,800 לחודש קויפט דעם זכות פון
\$600 לשבוע החזקת מלמד

הצלת חינוך הטהור

פרשת משפטים תש"ע

בעיר מאנטריאל

י"ז



קדוץ ענין ענין ענין "ברך משה" דהסידר סאטמאר

ע"ש כ"ק רבינו הקדוש מרן משה בן הגה"ק רבי חיים צבי זיעוועבי"א

קרית יואל - בני ברק

המטרה: להמציא הלוואות גדולות בתשלומים נוחים ביותר לאנ"ש שהגיע זמן כלולות בניהם בשעתו"מ

"נפש חי'ה"

ע"ש הרבנית הצדקה
מרת חי' מייזליש ע"ה
בת מרן רבינו משה ז"ע
נלב"ע חי' שבט תשנ"ג
☆☆☆

"חסדי מנחם משה"

ע"ש
ר' מנחם משה גאנץ
ז"ל
ב"ר דוב ז"ל
נלב"ע י"ג מנחם אב תשנ"ב
☆☆☆

"תהלה לרוד"

ע"ש ר' משה דוד
מע"נער ז"ל
ב"ר חוקא"ל משולם ז"ל
נלב"ע י"א תשרי תשס"ח
☆☆☆

"אב"י ישראל"

ע"ש ר' אברהם נתן
בערנאט ז"ל
ב"ר ישראל ז"ל
נלב"ע ט"ו חשוון תשנ"ו
☆☆☆

"ציון לנפש חיה"

ע"ש ר' בן ציון בנעט
ז"ל ב"ר ישראל צבי ז"ל
נלב"ע ט' שבט תשנ"ג
ווג' מרת חי'ה ע"ה
ב"ר יהושע ז"ל
נלב"ע י"א סיון תשנ"ה
☆☆☆

"חסדי בא"ר"

ע"ש ר' אלכסנדר
בנעט ז"ל ב"ר עזרא ז"ל
נלב"ע כ"ג ניסן תשנ"ו
ווג' מרת רייזל ע"ה
ב"ר אפרים ז"ל שמעון
נלב"ע ה' סבת תשנ"א
☆☆☆

"משא"ת חיים"

ע"ש ר' חיים גרין ז"ל
ב"ר מרדכי מנחם ז"ל
נלב"ע כ"א אדר א' תשס"ח
ווג' מרת אלטע
שינדל ע"ה
ב"ר משה אליהו ז"ל
נלב"ע י"ב ניסן תשס"ג

"ברכת מזל טוב"

הגנו משגרים ברכת מזל טוב חמה ולבבית לאנ"ש החשובים כל אחד בשמו יבורך

קול רינה וישועה באהלי צדיקים

בחדרת קודש ובהתרגשות עילאה משגרים אנו בזה ברכת מזל"ט אל מזל פני

כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

ולחבר"ג הגה"צ ר' חנוך העניך אשכנזי שליט"א

רב ביהמ"ד אבני צדק דומ"ץ שכונת עצי התמרים בקרית יואל יע"א

לרגל שמחת נישואי בתו, נכדתו ביום חמישי בקרית יואל יע"א

הרב ר' יצחק ארון איזראעל שליט"א

רמ"ב ביישובה"ק

ולחתנו הרח"ג ר' יואל טוביאס שליט"א

אב"ד שיכון ו' ב"ב

להכנס בנו, נכדו הב' שמואל חי' לעול התורה והמצוות

שמחת חבר מצוה תתקיים א"ה במועש"ק באולם "שמח תשמח"

הרח"ה ר' מרדכי כהן שליט"א

ולאביו הרח"ה ר' משה עבי כהן שליט"א

ולחתנו הרח"ה ר' אברהם חיים ראזמאן שליט"א

להולדת בתו, נכדתם

קידושא רבא בביתמ"ד קרעטשניף רח השל"ה

הר"ר משה ווייס

ולאביו הרח"ה ר' יצחק אייזיק ווייס שליט"א

ולחתנו הרח"ה ר' מנשה ברוך קליין שליט"א

להולדת בתו, נכדתם

קידושא רבא בבית מדרשוני בשיכון

"חסדי שלמה זלמן"

ע"ש ר' שלמה זלמן ז"ל
בן ר' מרדכי וויזנבערגער ז"ל
נלב"ע ח' כסלו תשס"ב
☆☆☆

"חסדי ישראל יעקב"

ע"ש ר'
ישראל יעקב אייזנבערגער ז"ל
נלב"ע ט"ו אדר תשנ"ו
ואביו ר' נתן נטע ב"ר מנחם
מענדל ז"ל נ' כ"ו סיון תשנ"ה
ואמו מרת דינה ע"ה
ב"ר יעקב ישראל הלוי ז"ל
נלב"ע כ"ט תמוז תשנ"ג
☆☆☆

"חסדי שמואל וחנה"

ע"ש
ר' שמואל זאב לעווין ז"ל
ב"ר יעקב דוב ז"ל
נלב"ע ג' תשרי תשנ"ח
ווג' מרת חנה ע"ה
ב"ר חיים משה ז"ל
נלב"ע י"ב חשוון תשנ"ו
☆☆☆

"אנשי חי'ה"

ע"ש
ר' אביגדור פרידמאן ז"ל
ב"ר נחמן ז"ל
נלב"ע ו' שבט תשנ"ג
ווג' מרת חנה לאה ע"ה
ב"ר יעקב פרענקל מ"ח ז"ל
נלב"ע ב' אלול תשס"ג
☆☆☆

"צב"א מרים"

ע"ש ר'
צבי א'ימלך געלבמאן ז"ל
ב"ר אברהם ז"ל
נלב"ע ו' אלול תשנ"ט
ווג' מרת בריינדל ע"ה
בת ר' מרדכי מנחם ז"ל
נלב"ע כ"ה תמוז תשנ"ט
☆☆☆

"אפריון נמט' לר' שמעון"

ע"ש ר' שמעון דאקא"ל ז"ל
בן ר' שניאור זלמן ז"ל
נלב"ע ו' מנחם אב תשנ"ח
☆☆☆

"זכרון חיים צבי"

ע"ש ר' חיים צבי שווארץ ז"ל
ב"ר חוקי איתמר מנחם ז"ל
נלב"ע י"ג כסלו תשנ"ה
☆☆☆

"ממכון שבתו השניח"